

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**URED ZA SPRJEČAVANJE
PRANJA NOVCA**

FINANCIJSKO – OBAVJEŠTAJNA JEDINICA

**SAŽETAK GODIŠNJEG
IZVJEŠĆA O RADU UREDA
ZA 2015. GODINU**

Zagreb, prosinac 2016.

SADRŽAJ

UVOD	3
I. ULOGA I ZADAĆE UREDA KAO FINACIJSKO – OBAVJEŠTAJNE JEDINICE.....	4
II. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2015. GODINI.....	7
III. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA I NADZORNIH TIJELA TE TIJELA KAZNENOG PROGONA U 2015. GODINI.....	11
IV. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA: MEĐUNARODNA RAZMJENA PODATAKA U 2015. GODINI.....	12
V. PREGLED I VOĐENJE STATISTIKE SUSTAVA SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA.....	13
VI. PREVENCIJA I NADZOR OBVEZNIKA.....	15
VII. SLUČAJEVI SA ŠUMNJOM NA PRANJE NOVCA DOSTAVLJENI OD STRANE UREDA NADLEŽNIM TIJELIMA U 2015. GODINI.....	21
VIII. TIPOLOGIJE/TRENDOVI PRANJA NOVCA I PROCJENE TEKUĆIH I BUDUĆIH OPASNOSTI OD PRANJA NOVCA U RH.....	25
IX. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA.....	27
X. PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA U SUZBIJANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH.....	30
ZAKLJUČAK	31
PRILOZI (1-4)	

UVOD

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 87/08, 25/12; dalje u tekstu: Zakon) propisuje da Ministarstvo financija podnosi Vladi RH izvješće o radu Ureda za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: Ured) najmanje jednom godišnje.

Ured kao hrvatska financijsko – obavještajna jedinica sastavlja cjelovito godišnje Izvješće o svom radu u kojem prikazuje ključne pokazatelje: broj obavijesti o sumnjivim i gotovinskim transakcijama zaprimljenih od banaka i drugih obveznika, broj inicijativa sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma zaprimljenih od državnih tijela i stranih financijsko-obavještajnih jedinica, broj otvorenih predmeta sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, statističke podatke o međuinstitucionalnoj i međunarodnoj suradnji, broj blokada sumnjivih transakcija, broj slučajeva sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma dostavljenih od strane Ureda nadležnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama.

Zakon i međunarodni standardi određuju da sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma nije u nadležnosti samo jedne institucije nego je to sustav u kojem je zakonski definirana uloga Ureda kao financijsko-obavještajne jedinice, odnosno uloge drugih sudionika iz sustava sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma i njihova međusobna interakcija i suradnja.

Dakle, Ured je sukladno međunarodnim standardima hrvatska financijsko-obavještajna jedinica, odnosno Ured je središnji nacionalni centar za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima informacija koje ukazuju na sumnju na pranje novca i/ili financiranje terorizma, a sve u cilju sprečavanja korištenja financijskog sustava RH za pranje novca i financiranja terorizma.

U ovome izvješću su navedeni statistički podaci iz područja prevencije pranja novca i financiranja terorizma, ključni pokazatelji o radu Ureda, zatim su prikazane tipologije/trendovi pranja novca, kao i informacije vezane za druge aktivnosti Ureda, uključujući i međunarodnu suradnju Ureda s inozemnim financijsko – obavještajnim jedinicama kao i ocjene o radu Ureda od strane međunarodnih eksperata (MONEYVAL-a i dr.).

Temeljem članka 56. stavak 4. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Ministarstvo financija podnosi Vladi RH Izvješće o radu Ureda za razdoblje od 01.01.2015. do 31.12.2015.godine¹

¹ Izvješće o radu Ureda za 2014. godinu Vlada RH prihvatila je dana 03. rujna 2015. godine Zaključkom pod brojem klasa 022-03/15-07/2294, urbroj 50301-05/16-15-2

I. ULOGA I ZADAĆE UREDA KAO FINACIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE

1.1. Preventivna uloga Ureda

Ured obavlja zadaće određene Zakonom i djeluje sukladno međunarodnim standardima u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava Republike Hrvatske za pranje novca i financiranje terorizma.

Ured je sukladno Zakonu i međunarodnim standardima operativno neovisna i autonomna središnja nacionalna jedinica koja služi za zaprimanje sumnjivih transakcija i njihovu analizu.

Ključni element preventivnog sustava je obveza banaka i drugih Zakonom određenih obveznika obavješćivati Ured o:

- ❖ sumnjivim (gotovinskim i negotovinskim) transakcijama kada banke i drugi obveznici utvrde sumnju na pranje novca i financiranje terorizma bez obzira na visinu transakcije (**režim sumnjivih transakcija**) (čl. 42. Zakona),
- ❖ Ured analitičko obavještajno obrađuje, analizira i procjenjuje dostavljene podatke i informacije o sumnjivim transakcijama,
- ❖ Ured obavještava nadležna tijela o slučajevima sumnje na pranje novca ili financiranja terorizma, radi poduzimanja radnji i mjera iz njihove nadležnosti, te radi iniciranja od strane nadležnih tijela postupaka za kazneno djelo pranja novca ili financiranja terorizma, a u cilju utvrđivanja pravog izvora novca ili imovine za koje postoji sumnja da su nezakonito pribavljeni u zemlji ili inozemstvu.

Dakle, Ured kao dio preventivnog sustava, odnosno kao financijsko-obavještajna jedinica, je samo jedna karika u lancu u sustavu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma koja tek u interaktivnoj suradnji s drugim nadležnim tijelima (nadzornim službama Ministarstva financija – Financijski inspektorat, Porezna uprava, Carinska uprava; te DORH, USKOK, MUP, SOA, HNB, HANFA) i inozemnim financijsko - obavještajnim jedinicama može u potpunosti dati svoj puni doprinos u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava RH za pranje novca i financiranje terorizma. (vidjeti Prilog 2.)

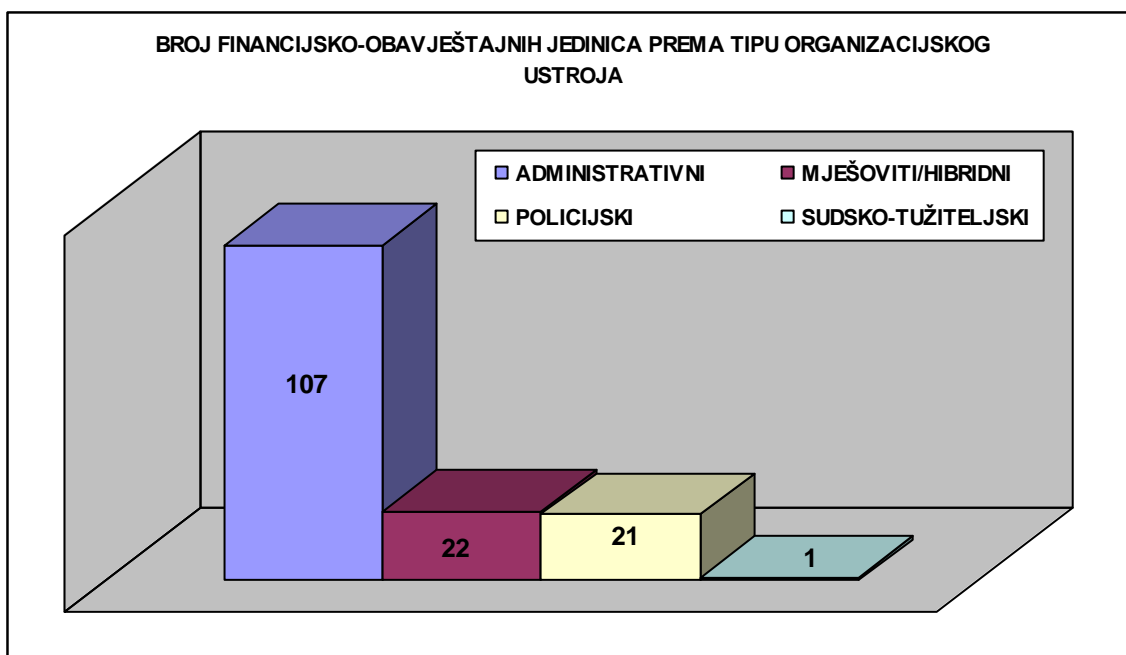
1.2. Model (tip) ustrojstva Ureda kao financijsko-obavještajne jedinice

Ured, kao hrvatska financijsko-obavještajna jedinica (Financial Intelligence Unit – FIU) administrativnog tipa, je ustrojstvena jedinica u sastavu Ministarstva financija, koja obavlja zadaće u cilju sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te druge zadaće određene Zakonom. (vidjeti Prilog 1.)

1.2.1. Financijsko-obavještajne jedinice prema modelu (tipu) ustrojstvene lokacije

Republika Hrvatska je prihvatila administrativni tip (model) osnivanja Ureda u sastavu Ministarstva financija. Uredi za sprječavanje pranja novca administrativnog tipa kao financijsko-obavještajne jedinice su uvijek dio strukture nekog ministarstva ili uprave koja ne pripada policijskim ili sudskim tijelima. Naime, po statistici EGMONT GROUP-e (svjetsko udruženje 151 financijsko-obavještajne jedinice), od 151 države u svijetu, članice EGMONT GROUP-e, u 107 država uredi za sprječavanje pranja novca kao financijsko obavještajne jedinice su administrativnog tipa i ustrojeni su izvan policijskih i sudskih struktura. **Najčešća lokacija financijsko-obavještajnih jedinica administrativnog tipa, kao što je i hrvatski Ured, je u sastavu ministarstva financija i središnjih nacionalnih banaka ili su financijsko-obavještajne jedinice ustrojene kao posebne agencije, nezavisne od bilo kojeg ministarstva (vidjeti Grafikon 1.)**

Grafikon 1. Broj financijsko-obavještajnih jedinica prema tipu organizacijskog ustroja u 2015. godini

Međunarodni monetarni fond (MMF) je u svom Izvješću o procjeni sustava suzbijanja pranja novca u RH u financijskom sektoru, potvrdio da RH ima dobar model ustroja Ureda u sastavu Ministarstva financija, te je ocijenio da je i dalje potrebno očuvati autonomiju i administrativnu prirodu Ureda u sastavu Ministarstva financija, kao posrednika, s jedne strane, između financijskog i nefinancijskog sektora (banaka, brokera i dr.), koji Uredu prijavljuju sumnjive transakcije, i tijela progona (policije i DORH-a) te sudova, s druge strane.

1.3. Međunarodni standardi: Metodologija za procjenu usklađenosti s Preporukama FATF-a i učinkovitosti sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma

Međunarodni zakonodavni okvir vezano za zaštitu informacija, neovisnost i autonomiju financijsko-obavještajnih jedinica obvezuje sve financijsko obavještajne jedinice, pa tako i Ured kao hrvatsku financijsko-obavještajnu jedinicu, da se usklade sa Preporukama FATF-a, (esencijalni kriteriji broj 29.6. i 29.7.), kako slijedi:

(29.6) Ured za sprječavanje pranja novca kao financijsko-obavještajna jedinica RH će štiti informacije na sljedeći način:

(a) donošenjem propisa o sigurnosti i tajnosti informacija, uključujući i procedure o postupanju, pohranjivanju, prosljeđivanju i zaštiti informacija te o pristupu informacijama;

(b) osiguravajući da djelatnici Ureda imaju neophodne razine certifikata za pristup klasificiranim informacijama te odgovarajuće razumijevanje njihove odgovornosti u postupanju s osjetljivim i klasificiranim informacijama i prosljeđivanju osjetljivih i klasificiranih informacija; i

(c) ograničavanjem pristupa prostorijama i informacijama Ureda, uključujući i sustave informatičke tehnologije.

(29.7) Ured za sprječavanje pranja novca kao financijsko-obavještajna jedinica RH će biti operativno neovisan i autonoman na sljedeći način:

(a) imajući ovlaštenja i mogućnosti da slobodno izvršava svoje funkcije, uključujući i autonomno odlučivanje u svezi analiziranja, zahtijevanja i/ili prosljeđivanja i dostavljanja specifičnih informacija;

(b) imajući mogućnost sklapanja sporazuma ili uspostavljanja samostalne suradnje u razmjeni informacija s drugim domaćim nadležnim tijelima ili stranim odgovarajućim tijelima;

(c) kada je Ured uspostavljen unutar već postojećih struktura drugog državnog tijela, imajući odvojene ključne funkcije od onih koje obavlja to drugo tijelo;

(d) imajući ovlaštenja u pribavljanju i razmještanju resursa neophodnih za izvršavanje njegovih zadaća, na individualnoj i uobičajenoj osnovi, bez neprimjerenog političkog utjecaja ili utjecaja privatnog sektora ili ometanja od istih, a što bi moglo negativno utjecati na njegovu operativnu neovisnost.

1.4. Zaštita informacija: međunarodni standardi o zaštiti i čuvanju podataka

Ured kao financijsko obavještajna jedinica u svom postupanju pribavlja bankovne, osobne i obavještajne podatke iz zemlje i inozemstva. Ti podaci se označavaju kao klasificirani podaci za koje je utvrđen i odgovarajući stupanj tajnosti. S obzirom na karakter tajnosti tih podataka, postupci koje provodi Ured temeljem Zakona, su tajni (čl. 75. Zakona).

Ured nije ovlašten iznositi u javnost informacije, podatke i dokumentaciju u svezi s konkretnim slučajevima na kojima radi ili koje dostavlja na daljnje postupanje drugim nadležnim tijelima u RH ili stranim financijsko obavještajnim jedinicama.

Ured je sukladno Zakonu i međunarodnim standardima obavezan osigurati zaštitu osobnih i drugih financijsko-obavještajnih podataka koji su predmet analitičko obavještajnog rada Ureda.

Međunarodni stručnjaci MONEYVAL-a su u Izvješću o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na provedbu mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (rujan 2013.) potvrdili da je hrvatski Ured za sprječavanje pranja novca, zakonodavno i u praktičnoj primjeni, osigurao usklađenost s naprijed navedenim esencijalnim kriterijem FATF Preporuka koji propisuje zaštitu podataka dostavljenih financijsko-obavještajnoj jedinici.

1.5. Kadrovska popunjenost Ureda

U Uredu je na dan 31. prosinca 2015. godine, zajedno s predstojnikom Ureda bilo zaposleno ukupno 22 službenika. Sukladno Sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu financija u Uredu za sprječavanje pranja novca sistematizirana su ukupno 34 radna mjesta. Uzimajući u obzir broj sistematiziranih radnih mjesta (34) i stvarno zaposlenih službenika (22), proizlazi da je popunjenost radnih mjesta u Uredu na kraju 2015. godine iznosila 65%.

1.6. Odnosi s javnošću Ureda

Ured informira javnost i komunicira s medijima isključivo putem glasnogovornice i putem Službe za informiranje Ministarstva financija. Dio upita dostavljenih Uredu tijekom 2015. godine od strane dnevnog tiska i TV postaja, se odnosio na upite vezano za određene konkretne slučajeve. Ured je u odnosu na takve upite odgovorio da sukladno Zakonu i međunarodnim standardima je obavezan osigurati zaštitu osobnih i drugih financijsko-obavještajnih podataka, te da ne može otkrivati podatke i informacije o konkretnim slučajevima obzirom da su isti označeni odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno odredbama čl. 75. Zakona, Zakona o tajnosti podataka (NN br. 79/07, 86/12) i međunarodnim standardima. Sukladno tomu, Ured nije ovlašten iznositi u javnost informacije, podatke i dokumentaciju u svezi s konkretnim slučajevima na kojima radi ili koje dostavlja na daljnje postupanje drugim nadležnim tijelima u RH ili stranim financijsko obavještajnim jedinicama.

II. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2015. GODINI

2.1. Ključni pokazatelji o radu Ureda

Rezultati rada Ureda verificiraju se putem ključnih pokazatelja o radu Ureda: broju otvorenih predmeta, broju blokada sumnjivih transakcija i broju slučajeva predanih nadležnim tijelima na daljnje postupanje, usporedbe ključnih pokazatelja iz 2015.godine sa pokazateljima iz 2014. godine, te ocjene rada Ureda od strane relevantnih međunarodnih institucija (Moneyval-a i dr.).

Tablica 1. Ključni pokazatelji o radu Ureda u 2015. godini.

KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA		2014.	2015.
BROJ OTVORENIH PREDMETA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA I FINANCIRANJE TERORIZMA		444	464
BROJ SLUČAJEVA PROSLIJEĐENIH NADLEŽNIM TIJELIMA I INOZEMNIM UREDIMA NA DALJNJE POSTUPANJE I PROCESUIRANJE		233	283
Vrsta informacije u prosljeđenim slučajevima	BROJ SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA	227	273
	BROJ SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA FINANCIRANJE TERORIZMA	6	10
	BROJ DOPUNA U SLUČAJEVIMA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA	120	106
	UKUPAN BROJ IZVJEŠTAJA O ANALITIČKIM OBRADAMA	353	389
BROJ ANALIZIRANIH I ANALITIČKI OBRADENIH TRANSAKCIJA U SLUČAJEVIMA DOSTAVLJENIM NADLEŽNIM TIJELIMA		5832	8139
BROJ SUDIONIKA FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA U ANALIZIRANIM TRANSAKCIJAMA U SLUČAJEVIMA DOSTAVLJENIM NADLEŽNIM TIJELIMA		961	1234
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA ZA ODGODOM OBAVLJANJA SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ZA 72 SATA		32	54
UKUPNA VRIJEDNOST SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ČIJE JE OBAVLJANJE PRIVREMENO ODGOĐENO PO NALOGU UREDA		21.130.635,00 HRK	76.593.510,00 KN
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA ZA STALNO PRAĆENJE FINACIJSKOG POSLOVANJA STRANKE		25	64

2.2. Analitičko obavještajni rad Ureda u 2015. godini

Ured je ovlašten započeti analitičku obradu transakcija nakon što mu:

- banke ili drugi obveznici u pogledu određene transakcije ili osobe dostave obrazložene razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
- strane finacijsko - obavještajne jedinice (strani uredi) dostave pisanu zamolbu ili obavijest o sumnjivim transakcijama ili sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
- iznimno, Ured je ovlašten započeti analitičku obradu sumnjivih transakcija nakon što mu državna tijela, sudovi, pravne osobe s javnim ovlastima i drugi subjekti, dostave pisani prijedlog u kojem su navedene aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, a koje aktivnosti su utvrđene prilikom obavljanja poslova iz djelokruga rada tih tijela. (vidjeti Prilog 3.)

2.3. Obavješćivanje Ureda o sumnjivim transakcijama i otvoreni predmeti sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma u 2015. godini

Tablica 2. Broj zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama i otvoreni predmeti u 2015. godini

ZAPRIMLJENE OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA I OTVORENI PREDMETI 01.01.–31.12.2015.				
1. KREDITNE INSTITUCIJE	ZAPRIMLJENE OBAVIJESTI		OTVORENI PREDMETI	
	PN	FT	PN	FT
BANKE	663	7	229	5
STAMBENE ŠTEDIONICE	5		4	
KREDITNE INSTITUCIJE: UKUPNO	668	7	233	5
2. TRŽIŠTE KAPITALA				
DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA	3			
DRUŠTVA ZA POSLOVANJE FINACIJSKIM INSTRUMENTIMA	1			
DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIM FONDOVIMA	1			
TRŽIŠTE KAPITALA: UKUPNO	5			
3. DRUGI PRUŽATELJI FINACIJSKIH USLUGA				
HRVATSKA POŠTA	66			
LEASING DRUŠTVA	2		2	
OVLAŠTENI MJENJAČI	6		7	
INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC	1		1	
DRUŠTVA ZA IZDAVANJE PLATNIH INSTRUMENATA	1			
OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA			1	
DRUGI PRUŽATELJI FINACIJSKIH USLUGA: UKUPNO	76		11	
4. NEFINACIJSKI SEKTOR: PROFESIONALNE DJELATNOSTI				
JAVNI BILJEŽNICI	11		8	
ODVJETNICI	2		1	1
FIZIČKE I PRAVNE OSOBE KOJE OBAVLJAJU RAČUNOVOD. USLUGE I USLUGE POREZNOG SAVJETOV.	1			
NEFINACIJSKI SEKTOR: UKUPNO	14		9	1
OBVEZNICI: UKUPNO	763	7	253	6
5. DRŽAVNA TIJELA				
MUP	48		48	
USKOK	6		6	
CARINSKA UPRAVA	5		3	
NADLEŽNA DRŽAVNA ODVJETNIŠTVA	4	1	4	1
SIGURNOSNO OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	3		3	
POREZNA UPRAVA	3		3	
FINACIJSKI INSPEKTORAT	3		3	
ŽUPANIJSKI I OPĆINSKI SUD	3		3	
MF SAMOSTALNI SEKTOR ZA OTKRIVANJE POREZNIH PRIJEVARA	3		3	
MINISTARSTVO ZNANOSTI OBRAZOVANJA I ŠPORTA	2		2	
MINISTARSTVO OBRANE	1		1	
DRŽAVNA TIJELA: UKUPNO	81	1	79	1
6. DRUGI				
7. STRANI UREDI (INOZEMNE FINACIJSKO OBAVJEŠTAJNE JEDINICE)	115	5		
STRANI UREDI: UKUPNO	115	5	115	5
UKUPNO (1+2+3+4+5+6)	959	13	452	12
SVEUKUPNO	972		464	

U Tablici 2. prikazano je da je tijekom 2015 g. Ured ukupno zaprimio 972 obavijesti o sumnjivim transakcijama (959 sa sumnjom na pranje novca i 13 sa sumnjom na financiranje terorizma), a od toga: obveznici (banke i dr.) iz čl. 4. Zakona su Uredu prijavili ukupno 763 transakcije sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma. Sukladno međuinstitucionalnoj suradnji Ured je od drugih nadležnih tijela zaprimio ukupno 82 prijedloga za analitičku obradu sumnjivih transakcija i osoba. Od stranih financijsko-obavještajnih jedinica Ured je zaprimio 120 obavijesti sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma.

Slijedom zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama od banaka i drugih obveznika, kao i temeljem pisanih prijedloga državnih tijela i zamolbi inozemnih financijsko obavještajnih jedinica, Ured je u 2015. godini:

- otvorio ukupno 464 analitička predmeta odnosno slučaja sa sumnjom na pranje novca i/ili financiranje terorizma.

2.4. Broj slučajeva sa sumnjom na pn/ft koji su dostavljeni nadležnim tijelima u 2015. godini

Kada Ured na temelju analitičke obrade podataka, informacija i dokumentacije koje prikupi u skladu sa Zakonom ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, o tome u pisanom obliku, sa svom potrebnom dokumentacijom, obavještava nadležna državna tijela ili strane financijsko-obavještajne jedinice sukladno odredbama članka 65. Zakona.

Tablica 3. Broj slučajeva i broj dostavljenih analitičkih izvješća nadležnim tijelima u 2015. godini

OSNOVNI PRIMATELJI PROSLIJEĐENIH SLUČAJEVA I ANALITIČKIH IZVJEŠĆA U 2015. GODINI				
PRIMATELJ	BROJ DOSTAVLJENIH SLUČAJEVA		BROJ ANALITIČKIH IZVJEŠĆA	
	PN	FT	PN	FT
POLICIJA	81	1	102	6
NADLEŽNA DRŽAVNA ODVJETNIŠTVA	68	1	97	1
POREZNA UPRAVA	43		48	
USKOK	9		39	
FINANCIJSKI INSPEKTORAT	6		11	
SIGURNOSNO OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	3	8	4	15
MF SAMOSTALNI SEKTOR ZA OTKRIVANJE POREZNIH PRIJEVARA	3		3	
MINISTARSTVO OBRANE	1		1	
DRŽAVNA TIJELA UKUPNO	214	10	305	22
UREDI DRUGIH DRŽAVA (FOJ)				
ČLANICE EU	48		48	
OSTALI FOJ	11		14	
UREDI DRUGIH DRŽAVA (FOJ) UKUPNO	59		62	
UKUPNO	273	10	367	22
UKUPNO	283		389	

Nakon analitičke obrade sumnjivih transakcija, u okviru otvorenih predmeta, Ured je u 283 slučaja ocijenio da postoji određena sumnja na pranje novca (273 slučaja) i sumnja na financiranje terorizma (10 slučaja), te o istome obavijestio nadležna državna tijela i strane financijsko obavještajne jedinice.

U okviru 283 slučaja dostavljena nadležnim tijelima na daljnje postupanje Ured je nadležnim tijelima dostavio i 106 izvješća-dopuna (ukupno je Ured dostavio 389 izvješća o analitičko-obavještajnoj obradi sumnjivih transakcija i osoba), od kojih se 367 izvješća odnosi na sumnju na pranje novca, a 22 izvješća na sumnju na financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 3.

Dakle, Ured nadležnim državnim tijelima ne dostavlja kaznene prijave za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma, već samo informacije o obavještajno analitički obrađenim podacima vezano za određene transakcije i/ili određene osobe za koje Ured smatra da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu.

Slučajeve koje je Ured prosljedio nadležnim državnim tijelima i stranim financijsko obavještajnim jedinicama sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, predmet su daljnjih postupaka tijela nadzora i tijela kaznenog progona (provođenje financijskih istraga, kriminalističkih obrada i kaznenog postupka) u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama. Tek se donošenjem pravomoćne sudske presude za kazneno djelo pranja novca potvrđuje nezakonitost sredstava i ista trajno oduzimaju.

2.5. Aktivnosti Ureda u suzbijanju financiranja terorizma u 2015. godini

U 2015. godini Ured je u 10 slučajeva analitički-obavještajno obradio transakcije sa sumnjom na financiranje terorizma i o istome obavijestio nadležna državna tijela.

O rezultatima provjera Ured je obavijestio nadležna tijela – Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Stalnu koordinacijsku skupinu za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja, Državno odvjetništvo RH te Sigurnosno – obavještajnu agenciju.

2.6. Analitičko-obavještajni rad Ureda: primjena specifičnih mjera

2.6.1. Nalog banci za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije

Nakon što banka prijavi sumnjivu transakciju prije njenog izvršenja, i ako je potrebno poduzeti hitne radnje da bi se provjerili podaci o sumnjivoj transakciji ili osobi ili ako Ured ocijeni da postoje razlozi za sumnju da je transakcija ili osoba povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, **Ured može pisanim nalogom obvezniku (banci i dr.) naložiti privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije najviše za 72 sata (kako je prikazano u Tablici 4.). Ured je dužan o tome odmah obavijestiti nadležno Državno odvjetništvo RH (čl. 60 Zakona).**

Tablica 4. Nalozi za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije

NALOZI ZA PRIVREMENO ZAUSTAVLJANJE IZVRŠENJA SUMNJIVE TRANSAKCIJE	2015	2004-2014
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA	54	108
BROJ FIZIČKIH/PRAVNIH OSOBA U NALOZIMA	45	78
BROJ BANAKA U NALOZIMA	12	25
BROJ RAČUNA U NALOZIMA	59	115
VRIJEDNOST U HRK	76.593.510,00	147.835.175,00

2.6.2. Nalog banci za stalno praćenje financijskog poslovanja stranke

Tijekom analitičke obrade Ured može naložiti obvezniku (banci i dr.), (kako je prikazano u Tablici 5.), stalno praćenje financijskog poslovanja stranke u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Banka redovito obavještava Ured o transakcijama ili poslovima koje kod obveznika izvrše ili imaju namjeru izvršiti navedene osobe. Provođenje mjera može trajati najviše tri mjeseca, a u opravdanim slučajevima trajanje mjera može se produljiti svaki puta za još jedan mjesec, s time što provođenje mjera ukupno može trajati najdulje šest mjeseci (čl. 62 Zakona).

Tablica 5. Nalozi za praćenje financijskog poslovanja stranaka u 2015. godini

NALOZI ZA PRAĆENJE FINACIJSKOG POSLOVANJA STRANAKA	2015.
BROJ IZDANIH NALOGA	64
BROJ OSOBA U NALOZIMA	40
BROJ BANAKA U NALOZIMA	17

III. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA I NADZORNIH TIJELA TE TIJELA KAZNENOG PROGONA U 2015. GODINI

Kada prilikom obavljanja poslova iz svoga djelokruga rada nadležna tijela (DORH, USKOK, MUP, SOA i sudovi), nadzorna tijela (HNB, HANFA, Financijski inspektorat, Porezna uprava i Carinska uprava), kao i druga državna tijela utvrde sumnju na aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, dužni su o tome bez odgode u pisanom obliku obavijestiti Ured sukladno čl. 58. i 64. Zakona.

Sukladno tomu, Ured i na inicijativu drugih tijela započinje analitičku obradu sumnjivih transakcija i aktivnosti vezanih za analizu financijskog aspekta najtežih kaznenih djela, a kao rezultat suradnje, u 2015. god. Ured je otvorio (kako je prikazano u Tablici 6.), ukupno 80 predmeta u suradnji sa:

Tablica 6. Obavješćivanje Ureda o sumnji na PN/FT od strane nadležnih tijela

OBAVJEŠĆIVANJE UREDA O SUMNJI NA PN/FT	2015.
MUP	48
USKOK	6
DORH	5
CARINSKA UPRAVA	3
SIGURONOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	3
FINANCIJSKI INSPEKTORAT	3
POREZNA UPRAVA	3
ŽUPANIJSKI I OPĆINSKI SUD	3
MF SAMOSTALNI SEKTOR ZA OKRIVANJE POREZNIH PRIJEVARA	3
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA	2
MINISTARSTVO OBRANE	1
UKUPNO	80

U okviru međuinstitucionalne suradnje Ured je analitički obrađivao sumnjive transakcije vezane za: slučajeve sumnjivih transakcija po računima stranih državljana koji preko svojih nerezidentnih računa prikrivaju pravi izvor sredstva za koja postoji sumnja da su nezakonito stečena u inozemstvu, slučajeve u kojima su evidentirane gotovinske isplate u visokim iznosima sa računa novoosnovanih domaćih tvrtki registriranih za otkup metala i zlata, slučajeve u kojima se putem računalnih prijevvara pokušava steći nezakonita imovinska korist na štetu domaćih pravnih osoba, kao i slučajeve pranja novca povezanih s koruptivnim kaznenim djelima.

Dakle, u navedenom razdoblju, Ured je od ukupno otvorena 464 predmeta, otvorio 80 predmeta na inicijativu drugih nadležnih tijela (nadzornih tijela, tijela progona i dr.), a što potvrđuje veoma dobru interaktivnu međuinstitucionalnu suradnju Ureda i drugih nadležnih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma, a posredno to znači i dobru suradnju u borbi protiv korupcije.

3.1. Slučajevi koruptivnog karaktera povezani s pranjem novca u 2015. godini

Polazeći od ključnih pokazatelja o radu Ureda kroz aktivnosti koje su primarno usmjerene na sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, a posredno i na sprječavanje i otkrivanje korupcije, prikazuju se aktivnosti postupanja Ureda u provođenju analitičkih obrada sumnjivih transakcija uključujući i obrade koje uz sumnjive transakcije povezuju i sumnju u kaznena djela koruptivne naravi iz kataloga USKOK-a i linije rada gospodarskog kriminaliteta MUP-a.

Dakle, Ured kontinuirano međuinstitucionalno surađuje i sudjeluje, unutar svojih zakonskih ovlasti, u većem broju predmeta DORH-a, USKOK-a i policijskih izvoda koruptivnih kriminalnih aktivnosti vezanih za zlouporabu javnih ovlasti radi ostvarivanja privatnih probitaka. Ured može potvrditi svoj rad na većini slučajeva organiziranog kriminaliteta i korupcije i drugih teških oblika kaznenih djela vezanih za pranje novca o kojima su ranije druga nadležna državna tijela izvijestila medije i javnost.

U navedenom razdoblju Ured je 5 slučajeva sa sumnjom na pranje novca povezanih sa koruptivnim kaznenim djelima dostavio nadležnim tijelima na daljnje postupanje. U okviru ovih slučajeva Ured je sastavio 7 izvješća u kojima je analitički obradio 129 transakcija vezanih za ukupno 23 osobe (20 fizičkih i 3 pravne osobe). Ukupna vrijednost analiziranih transakcija sa sumnjom na koruptivne radnje povezane s pranjem novca u navedenim izvješćima iznosi cca 60 milijuna kuna.

IV. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA: MEĐUNARODNA RAZMJENA PODATAKA U 2015.

Međunarodna suradnja Ureda odnosi se na suradnju između Ureda i stranih financijsko-obavještajnih jedinica vezano za razmjenu relevantnih podataka, informacija i dokumentacije na zamolbu Ureda stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, na zamolbu strane financijsko-obavještajne jedinice Uredu te na vlastitu inicijativu (spontano) stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, a u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (čl. 67 Zakona)

- ❖ Ured je tijekom 2015. godine poslao 202 upita u 44 države u svrhu pribavljanja podataka iz inozemstva potrebnih za otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, a zaprimio 144 upita iz 36 država, također u svrhu razmjene podataka vezanih za otkrivanje pranja novca i financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 7. **(vidjeti Prilog 4.)**

Tablica 7. Međunarodna razmjena podataka u 2015. godini

01.01.2015. – 31.12.2015.	BROJ ZAMOLBI	DRŽAVE
ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM UREDIMA	202	44
ZAMOLBE STRANIH UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	144	36

V. PREGLED I VOĐENJE STATISTIKE SUSTAVA SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Sukladno međunarodnim standardima i Zakonu, a zbog procjene djelotvornosti cjelovitog sustava u suzbijanju pranja novca i financiranja terorizma u RH, nadležna državna tijela moraju voditi sveobuhvatnu statistiku i Uredu dostavljati podatke o postupcima za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma (čl. 33. Treće Direktive 2005/60/EZ i čl. 82. Zakona).

Tablica 8. Statistika Ureda i pravosuđa u 2015. godini

PODACI O IZVORU INICIJALNIH PREDMETA			STATISTIKA UREDA				STATISTIKA PRAVOSUĐA					
2015	OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA		ANALITIČKE OBRADE		PROSLIJEĐENI SLUČAJEVI		ISTRAGE		OPTUŽNICE		PRESUDE	
	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT
OBVEZNICI	763	7	253	6	273	10	10	0	23	0	3	0
DRŽAVNA TIJELA I DRUGI	81	1	84	1								
STRANI UREDI	115	5	115	5								
UKUPNO	959	13	452	12								
UKUPNO	972		464		283		10		23		3	

U Tablici 8. prikazani su:

Statistički podaci Ureda:

- ❖ ukupan broj zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama – 972,
- ❖ broj otvorenih analitičkih predmeta sa sumnjom na pn/ft – 464
- ❖ broj prosljeđenih slučajeva nadležnim tijelima sa sumnjom na pn/ft – 283 (napominjemo da su u okviru ovih slučajeva nadležnim tijelima dostavljena ukupno 389 analitička izvješća);

Statistički podaci pravosuđa:

Prema, do sada, dostavljenim podacima Uredu od strane DORH-a i nadležnih sudova u RH za kazneno djelo pranja novca, od strane nadležnih sudova tijekom 2015. godine je pokrenuto 10 istraga 23 optužnice i donesene su 3 presude za kaznena djela „Pranje novca“ kako je prikazano u Tablici 8.

Međutim, ovi podaci o pravosudnoj statistici nisu konačni, jer nadležni sudovi i državna odvjetništva u obvezi su dva puta godišnje Uredu dostaviti podatke o postupcima za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma.

Dakle, podaci prikazani u Tablici 8. prikazuju povezanu statistiku preventivnog sustava, (od zaprimanja u Uredu inicijalnih obavijesti o sumnjivim transakcijama) i statistiku pravosuđa (broj pokrenutih istraga, broj podignutih optužnica i broj presuda za kazneno djelo pranja novca).

U naprijed navedenim sudskim postupcima Ured je u većini slučajeva bio inicijator dostave nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, a na temelju podataka iz svojih baza koje je zaprimio od banaka i drugih obveznika, ili je putem interaktivne

međuinstitucionalne suradnje sudjelovao kao potpora tijelima progona ili potpora nadzornim službama Ministarstva financija.

Ured je dio preventivnog sustava i predstavlja samo jednu kariku u sustavu, dok se djelotvornost cijelog sustava suzbijanja pranja novca uglavnom mjeri presudama za pranje novca i oduzimanjem nezakonitih sredstava.

Važno je napomenuti da Ured ne može utjecati na brzinu postupanja od strane drugih nadzornih tijela i tijela kaznenog progona, te sudova, odnosno ne može utjecati na broj okončanih izvoda i financijskih istraga, pokrenutih sudskih istraga, podignutih optužnica ili donesenih presuda za kazneno djelo pranja novca jer su za te postupke nadležna druga tijela u sustavu suzbijanja pranja novca.

Rezultate rada Ureda potrebno je usporediti, odnosno prikazati zajedno s rezultatima rada drugih tijela u sustavu, prije svega policije, državnog odvjetništva i sudova, iz dva razloga. Prvo, Ured nije izolirani sustav sam za sebe, već samo njegov dio. Drugo, konačni rezultati sustava pokazuju djelotvornost cjelovitog sustava, a što predstavlja rezultat zajedničkog rada i međuinstitucionalne suradnje svih nadležnih tijela u sustavu.

Naime, transakcije koje su kao sumnjive Uredu prijavile banke i dr. obveznici i koje su predmet analitičkog rada Ureda, ne znači uvijek da su u te transakcije uključena nezakonita sredstva, već se radi o transakcijama sumnjivog kakraktera za koja tek treba dokazati da ta sredstva proizlaze iz nezakonitih aktivnosti.

Ove transakcije upućuju na sumnju o neobičnoj, nelogičnoj, te pravno i ekonomski neopravdanoj aktivnosti njenih sudionika, moguće u cilju prikrivanja pravog (nezakonitog) izvora novca. Analiza i utvrđivanje logičnosti, pravne i ekonomske opravdanosti tih transakcija i daljnje utvrđivanje njihovog zakonitog/nezakonitog izvora stavlja veliki izazov pred sva nadležna tijela u sustavu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma.

Također, važno je napomenuti da se u predmetima pranja novca i financiranja terorizma radi o složenim financijskim transakcijama koje se realiziraju za kratko vrijeme, a njihova analitička obrada ponekad traje mjesecima. Naime, „profesionalni perači“ novca vješto koriste mogućnosti prikrivanja pravog (nezakonitog) izvora novca koristeći određene proizvode i usluge kreditnih institucija, institucija tržišta kapitala i druge investicijske aktivnosti, uključujući i ulaganja u nekretnine, kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Osim toga, većina slučajeva pranja novca povezana je s inozemstvom ili su povezani sa off shore destinacijama, a što otežava otkrivanje i dokazivanje slučajeva pranja novca od strane nadležnih tijela progona, te da se većina tih slučajeva mora rješavati uz pomoć stranih nadležnih tijela, putem međunarodne pravne pomoći, a što je samo po sebi dugotrajno i ishod tih postupaka većinom ovisi o kvaliteti podataka koji se dobiju iz inozemstva, a naročito je problem dobiti bankovne podatke iz nekih jurisdikcija kod kojih je „jaka“ bankovna tajna ili pak iz off shore destinacija.

VI. PREVENCIJA I NADZOR OBVEZNIKA

6.1. Aktivnosti Ureda u području prevencije nadzora obveznika

6.1.1. Pisana mišljenja vezana uz jedinstvenu primjenu odredbi Zakona i na temelju njega donesenih propisa

Sukladno odredbi čl. 88. Zakona Ured je u suradnji s drugim nadzornim tijelima (Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Financijski inspektorat) u 2014. godini izdao bankama i drugim obveznicima ukupno 30 pisanih mišljenja vezanih za primjenu odredbi Zakona, a sa svrhom omogućavanja jedinstvene primjene odredbi Zakona i na temelju njega donesenih propisa od strane banaka i drugih obveznika iz. čl. 4 Zakona.

Tijekom 2015. godine mišljenja vezana uz praktičnu primjenu odredbi Zakona i na temelju njega donesenih propisa zatražila su osiguravajuća društva, kreditne institucije, leasing društvo i odvjetnici. Najučestaliji upiti obveznika odnosili su se na tumačenje odredbi Zakona kojima je regulirano provođenje mjera dubinske analize te prijavljivanja gotovinskih transakcija u iznosu od 200.000,00 kuna i većoj kao i sumnjivim transakcijama i osobama.

Većinu pisanih mišljenja Ured je objavio na internetskim stranicama Ministarstva financija na koji način su ista dostupna svim obveznicima i zainteresiranoj javnosti

6.1.2. Neizravni nadzori kod obveznika od strane Ureda

Sukladno odredbama Zakona **Ured obavlja neizravni nadzor** primjene i provedbe Zakona kod svih obveznika iz čl. 4. Zakona kako je prikazano u Tablici 9.

Tablica 9. Broj neizravnih nadzora u 2015. godini po vrstama obveznika

OBVEZNIK NADZORA	BROJ NEIZRAVNIH NADZORA
BANKE	35
OVLAŠTENI MJENJAČI	11
ODVJETNICI I ODVJETNIČKA DRUŠTVA	9
JAVNI BILJEŽNICI	6
KREDITNE UNIJE	6
PRIREĐIVAČI IGARA NA SREĆU	4
DRUŠTVA ZA OSIGURANJE	3
RAČUNOVODSTVO I POREZNO SAVJETOVANJE	3
STAMBENE ŠTEDIONICE	3
PRIJENOS NOVCA (WESTERN UNION)	3
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNINAMA	2
MIROVINSKA DRUŠTVA	1
LEASING DRUŠTVA	1
DRUŠTVA ZA IZDAVANJE ELEKTRONIČKOG NOVCA	1
KREDITNE KARTICE	1
DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIM FONDOVIMA	1
	90

6.1.3. Sudjelovanje Ureda u stručnom osposobljavanju i izobrazbi

Predstavnici Ureda sudjelovali su kao predavači kod stručnog osposobljavanja i izobrazbe koji su namijenjeni ovlaštenim osobama banka i dr. obveznika, kao i predstavnicima drugih državnih tijela na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Ured je nositelj izobrazbe kroz organizaciju pojedinih seminara i drugih aktivnosti ili upućuje svoje predavače na seminare i druge aktivnosti koje organiziraju druga domaća i inozemna tijela.

Ured je tijekom 2015. godine u organizaciji s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom narodnom bankom, Zagrebačkom burzom i RRIF održao specijalističke, strukovne edukacije i seminare za obveznike.

Ured je i tijekom 2015. godine nastavio s održavanjem stručnih radnih sastanaka s bankama odnosno s ovlaštenom osobom i njezinim zamjenikom, a teme o kojima se raspravljalo odnosile su se u većem dijelu na primjenu čl. 42. Zakona odnosno na način prijavljivanja sumnjivih transakcija kroz obavijest o sumnjivim transakcijama i osobama, s posebnim osvrtom na obrazloženje razloga za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma (vidi Tablicu 29).

Obzirom da se održavanje radnih sastanaka s obveznicima pokazalo korisno kako za obveznike tako i za Ured, tijekom prve polovice 2015. godine organizirani su stručni radni sastanci s javnim bilježnicima, na kojima se raspravljalo o primjeni mjera, radnji i postupaka iz Zakona kao i u odnosu na prijavljivanje sumnjivih transakcija. Ured je organizirao i jednodnevnu edukaciju za osiguravajuća društva na kojoj edukaciji je ovaj sektor obveznika bio detaljnije upoznat s primjenom pojedinačnih odredbi Zakona.

Obveznici odnosno ovlaštene osobe i njihovi zamjenici dali su vrlo dobru ocjenu na sadržaj i kvalitetu održanih stručnih radnih sastanaka, te je planirano da će se s održavanje istih redovito i u sljedećem razdoblju.

6.1.4. Godišnja konferencija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma

Slijedeći dobru praksu i zajedničku suradnju Ureda i Hrvatske gospodarske komore 30. listopada 2015. godine održana je četvrta po redu Godišnja konferencija, na kojoj su sudjelovali predstavnici banka i drugih obveznika (ovlaštene osobe) iz financijskog i nefinancijskog sektora, predstavnici nadzornih tijela (Financijski inspektorat, HNB, HANFA, Porezna uprava), predstavnici Sektora za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda.

Predstavnici Ureda su zajedno sa predstavnicima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, opisujući svaki postupanje iz svog djelokruga rada, prezentirali slučajeve vezane uz prijavljivanje sumnjivih transakcija povezanih s nezakonito stečenim sredstvima u inozemstvu. Sudionici konferencije također su upoznati s Projektom Nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj i s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Kao jedna od tema Godišnje konferencije bilo je i predstavljanje trendova i tipologija pranja novca i financiranja terorizma, dok su predstavnici Ministarstva financija Sektora za financijski i proračunski nadzor prezentirali nadzor kod neprofitnih organizacija.

Godišnja konferencija je prepoznata kao uspješan način edukacije svih sudionika sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj, i sudionici su dali vrlo dobru ocjenu na sadržaj i kvalitetu same konferencije, te je planirano da se ista nastavi redovito održavati svake godine.

6.2. Međuinstitucionalna suradnja Ureda

6.2.1. Međuinstitucionalna radna skupina za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma (MIRS)

U cilju jačanja daljnje međuinstitucionalne suradnje potpisan je Protokol o suradnji i uspostavi međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, koju čine predstavnici 11 institucija i agencija nadležnih za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma. (Protokol stupio na snagu 1. ožujka 2007. godine)

U radu skupine sudjeluju predstavnici 11 institucija: Ured, DORH, Financijski inspektorat, Porezna uprava, Carinska uprava, HNB, HANFA, MUP, SOA, Ministarstvo pravosuđa i MVEP.

Predstavnik Ureda voditelj je Međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (MIRS) koja je održala od 2007. do 2014. godine petnaest redovnih i osam izvanrednih sastanka. **U 2015. godini održana su dva redovna sastanka (02.06.2015. i 16.12.2015.).**

U okviru MIRS osnovane su i dvije podskupine: osnovana je Podskupina MIRS (osnovana 12. svibnja 2011.) i Operativna podskupina MIRS (osnovana 08. rujna 2011.).

Podskupina MIRS za nadzor osnovana je s ciljem jačanja koordinacije i razmjene iskustava i najboljih praksi postupanja tijela zaduženih za nadzor provedbe mjera i radnji sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Operativna podskupina MIRS sastaje se s ciljem davanja uzajamne povratne informacije u konkretnim predmetima povezanim sa pranjem novca ili financiranjem terorizma te rada na konkretnim predmetima i koordinacije postupanja.

Također na redovnom sastanku MIRS-a održanog 16.12.2015. donesen je zaključak o osnivanju Ad-hoc radne podskupine MIRS za Registar stvarnih vlasnika s ciljem davanja prijedloga za uspostavljanje Registar stvarnih vlasnika. Dana 22. prosinca 2015. godine održan je 1. redovni sastanak Ad-hoc radne podskupine na kojoj su sudjelovali predstavnici Ureda za sprječavanje pranja novca, Ministarstva financija – Financijskog inspektorata, Ministarstva financija – Porezna uprava, Ministarstva financija – Državne riznice, Ministarstva uprave, Ministarstva pravosuđa, HANFA-e, HNB, Središnje klirinško depozitarnog društva.

Međuinstitucionalna radna skupina za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma – Podskupina za nadzor

Sukladno relevantnim odredbama Zakona Ured surađuje, između ostalih, i sa Hrvatskom narodnom bankom, Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga, te Poreznom upravom i Financijskim inspektoratom kao nadzornim službama Ministarstva financija.

Zadaće Podskupine MIRS-a za nadzor su razmjena statističkih podataka o provedenim nadzorima, razmjena iskustava iz nadzora («best practices»), razmjena informacija o uočenim nepravilnostima u primjeni Zakona, jačanje i koordinacija nadzornih aktivnosti, razmjene podataka o planovima nadzora, te poticanje nadzornih tijela da izrade sektorsku matricu rizika za obveznike iz svoje nadležnosti.

Tijekom 2015. godine Podskupina MIRS-a za nadzor održala je 3 sastanka (24.02, 15.06. i 16.12.2015.), na kojim sastancima je usuglašen Akcijski plan za nadležna nadzorna tijela za 2015.godinu. Slijedom usvojenog Akcijskog plana nadzorna tijela dostavila su planove nadzornih aktivnosti iz svojih djelokruga nadležnosti, te su dostavljena izvješća o provedenim supervizijskim i nadzornim aktivnostima.

6.2.2. Nacionalna procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma

Sukladno međunarodnim standardima (nove preporuke Skupine zemalja za financijsku akciju (FATF); 4. Direktiva o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma), svaka država je dužna identificirati, procijeniti i razumjeti rizik pranja novca i financiranja terorizma koji postoji u toj državi, te poduzeti odgovarajuće mjere kako bi učinkovito smanjila identificirane rizike. Ovakav pristup je temelj za jačanje cjelokupnog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj s naglaskom na:

- ❖ učinkovito korištenje raspoloživih resursa u sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma;
- ❖ sprječavanje zloupotrebe ponajprije financijskog, ali također i nefinancijskog sustava Republike Hrvatske za prikrivanje nezakonito stečenih sredstava;
- ❖ uspješno otkrivanje počinitelja kaznenog djela Pranja novca i s tim povezanih predikatnih kaznenih djela, te oduzimanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom.

U izradi nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj sudjelovali su predstavnici javnog i privatnog sektora (obveznici primjene mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma), a tehničku i stručnu pomoć pružila je Svjetska banka. U izradi nacionalne procjene rizika korištena je metodologija Svjetske banke koja predviđa rad na 7 različitih modula:

- ❖ Modul 1 – identificiranje prijetnji i imovinske koristi stečene počinjenjem kaznenih djela;
- ❖ Modul 2 – nacionalna ranjivost;
- ❖ Modul 3 – ranjivost bankarskog sektora;
- ❖ Modul 4 - ranjivost sektora vrijednosnih papira;
- ❖ Modul 5 - ranjivost sektora osiguranja;
- ❖ Modul 6 - ranjivost ostalih financijskih institucija;
- ❖ Modul 7 - ranjivost sektora nefinancijskog sektora.

Projekt nacionalne procjene rizika se odvijao u tri faze:

- ❖ inicijalna radionica održana je od 19. – 21. ožujak 2014. - upoznavanje sudionika projekta Nacionalne procjene rizika sa alatima i metodologijom Svjetske banke, te analiza preliminarno prikupljenih podataka.
- ❖ daljnje prikupljanje i analiza podataka (od 21. ožujka 2014. do 15. travnja 2015.) – analizirani su podaci za razdoblje od 2011. – 2013. uz određene iznimke (analiza kaznenih predmeta pranja novca, navođenje zakonski propisi) u kojima su korišteni podaci iz šireg vremenskog razdoblja.
- ❖ završna radionica održana od 6. – 8. svibnja 2015. završna analiza i rasprava o nacionalnoj procjeni rizika, uključujući i analizu i daljnje aktivnosti vezane za donošenje i provođenje Akcijskog plana za smanjenje identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj.

6.2.3. Nacionalno Povjerenstvo za prevenciju i suzbijanje terorizma

Predstavnici Ureda članovi su te trajno sudjeluju u redovitom radu Nacionalnog Povjerenstva za prevenciju i suzbijanje terorizma.

6.2.4. Stalna koordinacijska skupina za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja

Predstavnici Ureda članovi su te trajno sudjeluju u redovitom radu Stalne koordinacijske skupine za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja.

Temeljem odredbi članka 11. stavak 4. Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja („Narodne novine“ br. 139/2008 i 41/2014), ministar financija je 1. lipnja 2014. donio „Uputu o postupanju po zahtjevima za davanje odobrenja za izvršenje financijskih transakcija vezano za međunarodne mjere ograničavanja protiv Irana“.

6.2.5. Radna skupina za proliferaciju

Predstavnici Ureda članovi su te trajno sudjeluju u redovitom radu Radne skupine Vlade RH za suzbijanje širenja oružja za masovno uništavanje.

6.2.6. AFCOS (Anti-Fraud Coordination Service) mreža

Predstavnici Ureda su članovi AFCOS (anti-fraud coordination service) mreže te trajno sudjeluju u njezinom radu. Navedena mreža osnovana je u cilju postizanja pune operativnosti AFCOS sustava u svrhu zaštite financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj, te izravne suradnje s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (OLAF). AFCOS mrežu čine Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija - Porezna uprava, Carinska uprava, Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole, Ured za sprječavanje pranja novca, Sektor za financijski i proračunski nadzor, Ministarstvo gospodarstva - Uprava za sustav javne nabave, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske te Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije.

Kroz AFCOS mrežu predstavnici Ureda sudjeluju i u izradi Strategije za sprječavanje prijevara na štetu EU fondova.

6.2.7. Aktivnosti Ureda u provedbi Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije

Ured sudjeluje u Akcijskom planu uz Strategiju suzbijanja korupcije kroz mjeru broj 78. (Nabava tehničke opreme (programskih alata i računala)) čiji je pokazatelj provedbe povećanje broja analitičko obavještajnih obrada sumnjivih transakcija i osoba i mjeru broj 79. (Uspostava sustava za nabavu usluga korištenja, održavanja i razvoja novih funkcionalnosti informacijskog sustava Ministarstva financija) čiji je pokazatelj provedbe uspostavljen sustav automatizirane obrade transakcija i osoba vezanih za otkrivanje konkretnih slučajeva pranja novca i financiranja terorizma povezanim s koruptivnim kaznenim djelima.

6.3. FIU.NET

FIU.NET je zaštićena decentralizirana računalna mreža za međunarodnu razmjenu obavještajnih podataka između financijsko-obavještajnih jedinica (dalje u tekstu: FOJ) kojom su povezane sve države članice Europske unije (dalje u tekstu: DČ EU).

U 2015. godini putem FIU.NET sustava razmjene podataka Ured je razmijenio ukupno 3327 različitih vrsta podataka s financijsko obavještajnim jedinicama država članica. Od toga je Ured poslao FOJ DČ 1512 različitih vrsta podataka, a primio je 1815 različitih vrsta podataka. Tijekom 2015. godine kroz FIU NETsustav razmijenjeno je 157 slučajeva sa 21 DČ. Poslano je 73 odlazna slučaja prema 15 DČ te je zaprimljeno 84 dolazna slučaja od 16 DČ. Ukupno je u dolaznim i odlaznim slučajevima uključeno 505 subjekata, odnosno 166 pravnih i 339 fizičkih osoba. U 2015. godini strane financijsko-obavještajne jedinice prijavile su 8 sumnjivih transakcija koje su se odvijale korištenjem usluga plaćanja putem interneta.

6.4. 4 Direktiva EU o sprječavanju korištenja financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma

Direktiva je donesena 20. svibnja 2015. te je objavljena u Službenom listu EU i stupila je na snagu 25. lipnja 2015. godine. Države članice za harmonizaciju i prilagodbu zakonodavstva novoj Direktivi imaju rok od dvije godine, do 25. lipnja 2017. U razdoblju koje je prethodilo donošenju Direktive, predstavnici Ureda aktivno su sudjelovali u postupku donošenja Direktive. Aktivnosti Ureda

sastojale su se u sudjelovanju na radnim sastancima, te kroz koordinaciju rada Međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, u pripremi stajališta za sastanke COREPER-a i ECOFIN-a.

6.5. EU FIU Platforma

EU FIU Platforma je neformalno tijelo koje je osnovano 2006. godine od strane Europske komisije, koja sudjeluje u njenim aktivnostima i pruža podršku.

Glavna misija EU FIU Platforme je pružiti savjete i stručnost Komisiji o operativnim pitanjima u kontekstu obaveze koje obavljaju FOJ. Olakšati suradnju između nacionalnih FOJ i razmjenu mišljenja o pitanjima suradnje, kao što je učinkovita međunarodna suradnje FOJ, identifikacija sumnjivih transakcija s prekograničnom dimenzijom, standardizaciju formata izvješćivanja putem FIU.NET mreže ili njegovog nasljednika i zajednička analiza prekograničnih slučajeva, kao i trendova i čimbenika relevantnih za procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma kako na nacionalnoj tako i na nadnacionalnoj razini.

Tijekom 2015. godine predstavnici Ureda prisustvovali su sastancima EU FIU Platforme koji su održani 03.03.2015. , 01.06.2015. te 16.10.2015. godine.

6.6. Odbor Vijeća Europe: MONEYVAL

Sukladno odluci Međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, RH je u Odboru Vijeća Europe MONEYVAL (Odbor stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma) zastupljena kroz stalnu tročlanu delegaciju koja se po potrebi proširuje dodatnim predstavnicima. Stalnu delegaciju čine predstavnici Ureda, MUP-a, i DORH-a. Predstavnik Ureda voditelj je hrvatske delegacije pri Odboru MONEYVAL.

Tijekom 2015. u Strasbourgu održana su tri plenarne sjednice Odbora MONEYVAL na kojima su sudjelovali predstavnici Ureda:

- ❖ 47. plenarna sjednica Odbora MONEYVAL (14.– 17. travnja 2015.);
- ❖ 48. plenarna sjednica Odbora MONEYVAL (14. – 18. rujna 2015.);
- ❖ 49. plenarna sjednica Odbora MONEYVAL (8. – 11. prosinca 2015.).

VII. SLUČAJEVI SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA DOSTAVLJENI OD STRANE UREDA NADLEŽNIM TIJELIMA U 2015. GODINI

U nastavku navodimo anonimne i pročišćene sažetke samo nekih karakterističnih slučajeva sa sumnjom na pranje novca koji su od strane Ureda dostavljeni nadležnim tijelima te inozemnim financijsko obavještajnim jedinicama na daljnje postupanje i procesuiranje:

Slučaj 1: sumnjive transakcije po računima domaće pravne i fizičke osobe

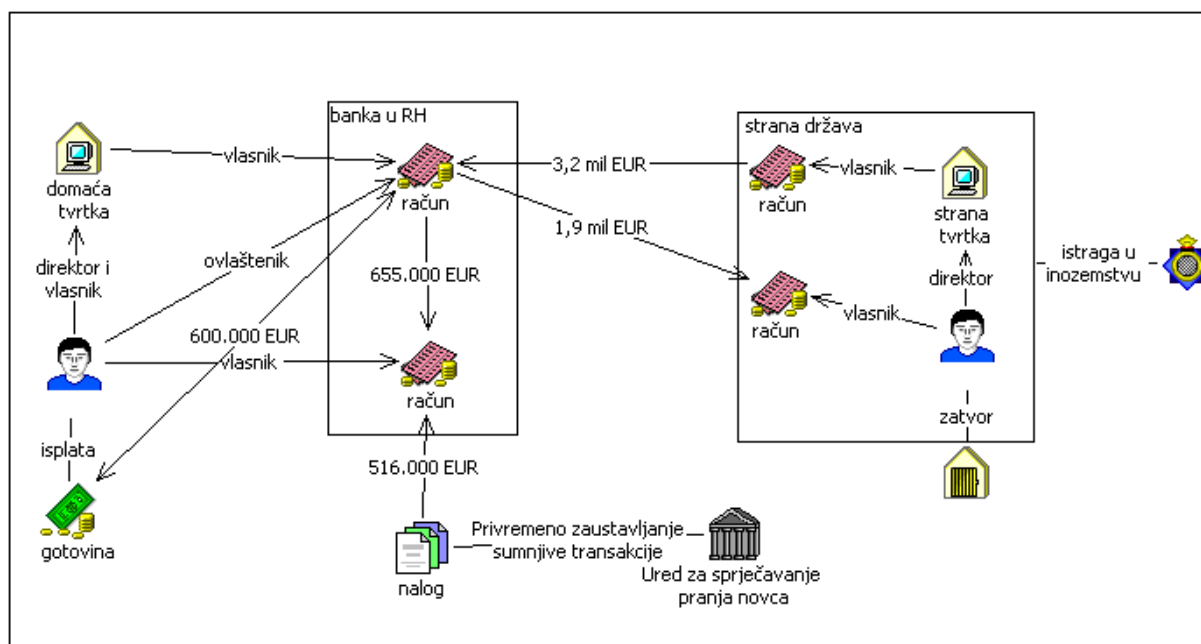
Inicijalizacija slučaja

Ured je započeo operativnu analizu transakcija temeljem obavijesti banke o sumnjivoj transakciji o doznaci iz inozemstva u ukupnom iznosu od 500.000,00 EUR izvršenoj u korist računa domaće pravne osobe, kako je prikazano na Slici 1.. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje i procesuiranje Državnom odvjetništvu i PNUKOK-u, jer postoji sumnja na počinjenje kaznenog djela pranje novca obzirom da sredstva proizlaze iz nezakonitih aktivnosti u inozemstvu.

Karakteristike slučaja:

- transferi značajnih novčanih sredstava iz inozemstva u RH, a po nalogu strane pravne osobe u korist domaće pravne osobe,
- ponovni transferi novčanih sredstava iz RH u inozemstvo, po nalogu domaće pravne osobe u korist računa strane fizičke osobe koja obnaša funkciju direktora strane pravne osobe,
- podizanje gotovog novca u EUR-ima s računa domaće pravne osobe u RH,
- ponovne uplate gotovog novca u korist osobnog računa direktora domaće pravne osobe,
- ponovni transferi novčanih sredstava prvo u korist računa domaće pravne osobe a potom u korist domaće fizičke osobe,
- strana pravna osoba i strana fizička osoba počinitelji kriminalnih aktivnosti u inozemstvu,
- međunarodna suradnja Ureda sa stranom financijsko obavještajnom jedinicom

Slika br. 1.

Slučaj 2: sumnjive transakcije povezane s kupovinom udjela u investicijskim fondovima

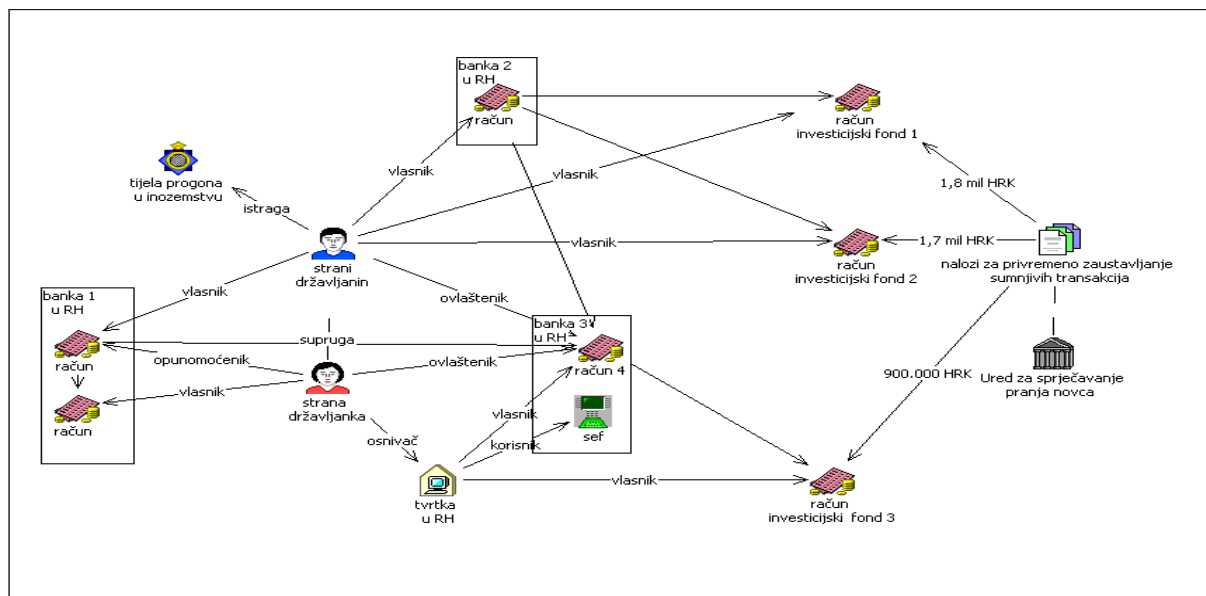
Inicijalizacija slučaja

Ured je započeo operativnu analizu transakcija i osoba temeljem obavijesti strane financijsko obavještajne jedinice da je njihov državljanin preko svojih računa i računa s njim povezanih osoba provodio transakcije koje se povezuju sa kaznenim djelom prostitucije i trgovine ljudima te da je vjerojatno dio nezakonito stečenih sredstava prebacio i u inozemstvo tj. u RH, kako je prikazano na Slici 2.. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje i procesuiranje Državnom odvjetništvu i MUP- u obzirom da sredstva proizlaze iz nezakonitih aktivnosti u inozemstvu.

Karakteristike slučaja:

- otvaranje nerezidentnih računa u vlasništvu stranih fizičkih osoba;
- nerezident je osnivač/direktor domaće pravne osobe koja je korisnik sefa u banci u RH,
- zatvaranje bankovnih računa te ulaganje novca od strane nerezidenata u kupnju udjela u više investicijskih fondova u RH;
- nerezident je predmet istrage radi počinjenja određenih kaznenih djela u inozemstvu,
- međunarodna suradnja Ureda sa stranim financijsko obavještajnim jedinicama.

Slika 2.

Slučaj br.3: sumnjive transakcije po nerezidentnim računima stranih fizičkih osoba i strane pravne osobe

Inicijalizacija slučaja

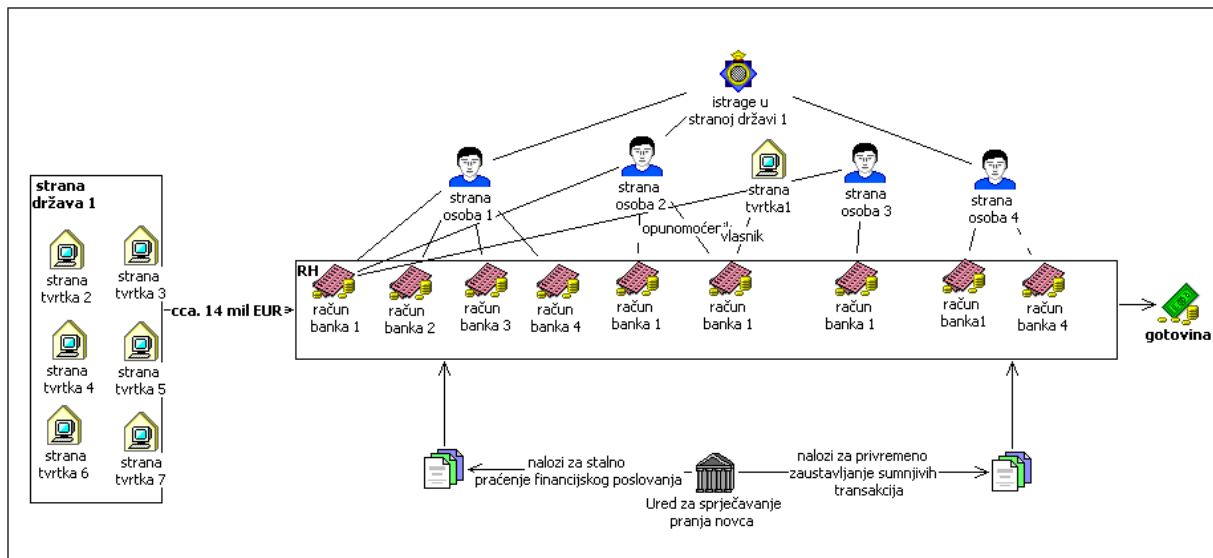
Ured je započeo operativnu analizu transakcija i osoba temeljem obavijesti banke o sumnjivoj transakciji u iznosu od 80.000,00 EUR koja se odnosila na doznaku iz inozemstva po nalogu inozemne tvrtke u korist nerezidentnog računa strane fizičke osobe te isplata u gotovini, kako je prikazano na Slici 3.. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje i procesuiranje Državnom odvjetništvu i PNUSKOK-u zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela pranja novca obzirom da sredstva proizlaze iz počinjenja nezakonitih aktivnosti u inozemstvu.

Karakteristike slučaja:

- transferi značajnih novčanih sredstava iz inozemstva u RH, a po nalogu inozemnih tvrtki u korist nerezidentnih računa stranih fizičkih osoba i strane pravne osobe,
- podizanje gotovog novca s računa nerezidenata u RH,
- inozemne tvrtke registrirane su za obavljanje djelatnosti iz sektora otkupa sekundarnih sirovina,

- strane fizičke osobe počinitelji kriminalnih aktivnosti u inozemstvu,
- međunarodna suradnja Ureda sa stranim financijsko obavještajnim jedinicama.

Slika 3.

Slučaj br. 4: sumnjive transakcije bezgotovinskih transfera po računima domaćih pravnih osoba

Inicijalizacija slučaja

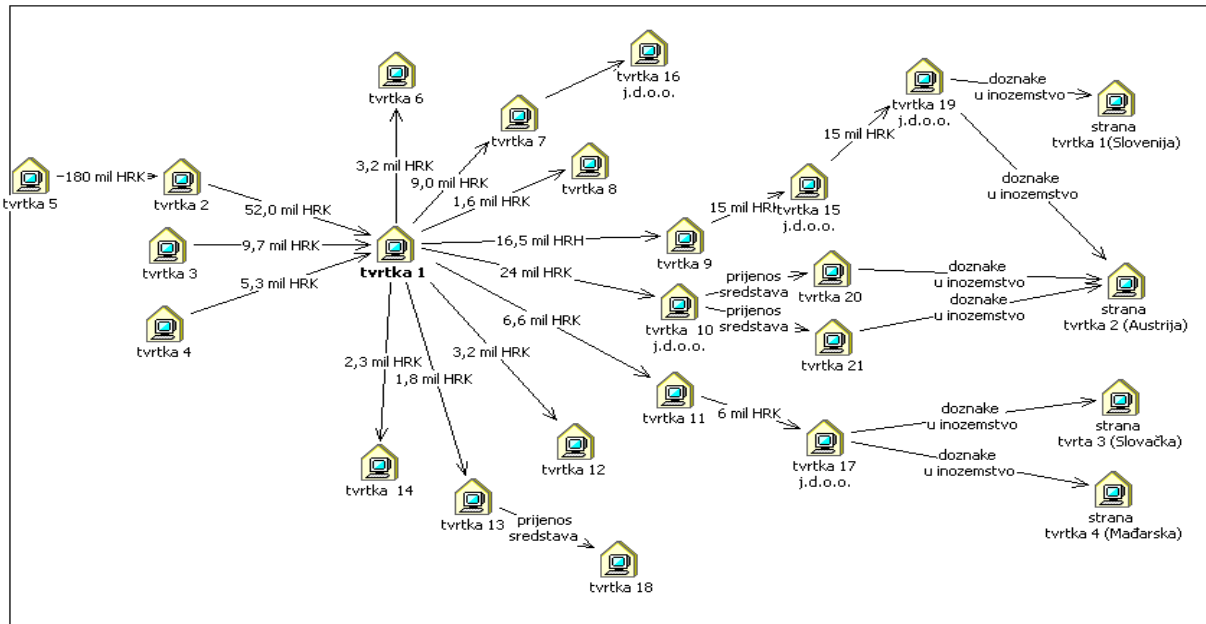
Ured je započeo operativnu analizu transakcija i osoba temeljem obavijesti banke o sumnjivim transakcijama u ukupnom iznosu od 6,6 milijuna kuna koje su se odnosile na prijenos sredstava sa računa domaće pravne osobe na račun druge pravne osobe te potom transfer sredstava u inozemstvo, kako je prikazano na Slici 4..Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje i procesuiranje Državnom odvjetništvu RH i MUP-u zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela pranje novca obzirom da su sredstva pribavljena na nezakoniti način.

Karakteristike slučaja:

- bezgotovinski transferi značajnih novčanih sredstava u korist računa domaće tvrtke u kratkom vremenskom razdoblju, a sa računa i po nalogu nekoliko drugih domaćih tvrtki,
- gotovinske isplate sa računa domaćih tvrtki,
- novoregistrirane tvrtke bez zaposlenika i poslovne imovine,
- direktori domaćih tvrtki većinom su strani državljani,
- sjedišta tvrtki registrirana na istim adresama,
- jednostavno društvo sa ograničenom odgovornošću je najčešći pravni oblik domaćih tvrtki sa čijih računa su se sredstva iz RH transferirala u inozemstvo,
- pojedine tvrtke i osnivači istih su već ranije bili predmet analitičkih obrada u Uredu i protiv istih su podignute optužnice u RH za kazneno djelo Pranje novca,
- međunarodna suradnja Ureda sa stranim financijsko obavještajnim jedinicama.

Slika 4.

Slučaj br. 5: sumnjive transakcije doznaka iz off shore zone u RH u korist tvrtke koja kupuje nekretnine

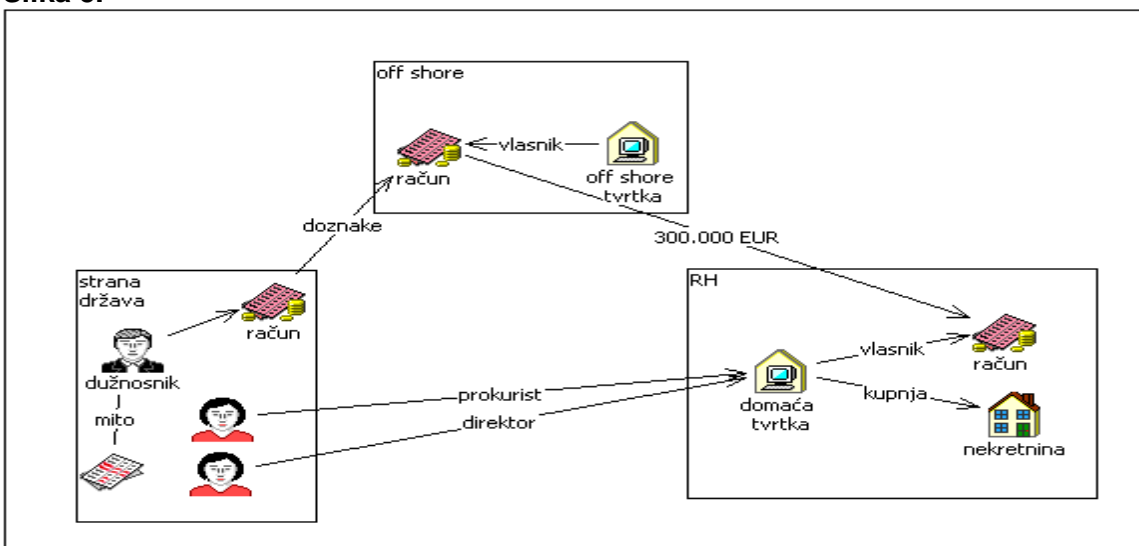
Inicijalizacija slučaja

Ured je započeo operativnu analizu transakcija i osoba temeljem obavijesti MUP-a u kojoj se navodi da je strana fizička osoba koja je nekad bila na istaknutoj javnoj funkciji u matičnoj državi, novac za koji postoji sumnja da je stekla primanjem mita posredstvom računa off shore tvrtke uložila i u nekretnine na području RH, kako je prikazano na Slici 5. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje i procesuiranje PNUKOK-u zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela pranje novca obzirom da sredstva proizlaze iz počinjenja nezakonitih aktivnosti u inozemstvu.

Karakteristike slučaja:

- doznake iz inozemstva sa računa off shore tvrtke,
- osnivanje domaće tvrtke od strane stranih fizičkih osoba,
- stjecanje nekretnina u RH,
- strana fizička osoba koja financira off shore tvrtku je pod sumnjom da je počinila kazneno djelo (primanje mita i dr.),
- međunarodna suradnja u razmjeni podataka

Slika 5.

VIII. TIPOLOGIJE/TRENDOVI PRANJA NOVCA I PROCJENE TEKUĆIH I BUDUĆIH OPASNOSTI OD PRANJA NOVCA U RH

U poglavlju VIII. ovoga izvješća opisani su pojedinačni slučajevi sa sumnjom na pranje novca, koje slučajeve je Ured proslijedio nadležnim državnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje, a ovi slučajevi ukazuju na tipologije i trendove pranja novca u RH koje se ponavljaju kroz veći broj slučajeva sa sumnjom na pranje novca.

8.1. Tipologije pranja novca

Karakteristike slučajeva koje je Ured tijekom 2015. godine, zbog sumnje na pranje novca proslijedio nadležnim tijelima (DORH, MUP, Porezna uprava i Financijski inspektorat) na daljnje postupanje i procesuiranje ukazuju na istu tipologiju pranja novca kao i u ranijim godinama. U nastavku se navode uočene određene karakteristike koje su zajedničke većem broju slučajeva u 2015.g. i koje su identificirane kao tipologije pranja novca, kako slijedi:

8.1.1. Uporaba nerezidentnih računa stranih fizičkih osoba za provođenje transakcija koje uključuju sredstva za koja postoji sumnja da su nezakonito stečena u inozemstvu

Korištenje financijskog sektora RH za prikrivanje novca nezakonito stečenog u inozemstvu od strane stranih državljana na način da isti u više banka u RH otvaraju nerezidentne račune u korist kojih iz inozemstva primaju značajna novčana sredstva za koja postoji sumnja da potječu od počinjenja kaznenih djela u inozemstvu (porezne prijevare, ispostavljanje fiktivnih računa, organizirani kriminal). Odmah po zaprimanju deviznih doznaka strani državljeni primljena sredstva podižu u gotovini.

8.1.2. Uporaba računa jednostavnih društava s ograničenim odgovornošću (j.d.o.o.) za provođenje transakcija povezanih s prijevarama

Osnivanje jednostavnih društava s ograničenim odgovornošću koja se uključuju u lanac tvrtki (domaćih i stranih) za počinjenje prijevare. Transakcije koje su evidentirane preko računa određenog broja j.d.o.o.-a u lancu ne predstavljaju istiniti i pravi poslovni događaj već su provedene u cilju stvaranja prividnog posla kako bi se stekli uvjeti za povrat poreza što je za posljedicu imalo oštećenje državnog proračuna i stjecanje protupravne imovinske koristi. Određeni broj j.d.o.o.-ova su uključeni u lanac isključivo radi izvlačenja gotovine. Često su njihovi osnivači strani državljeni iz susjednih država, osobe čiji su identiteti temeljem otuđenih identifikacijskih dokumenata zloupotrijebljeni ili poslovno nesposobne osobe. U najvećem broju takvih slučajeva predmetne tvrtke su registrirane za trgovinu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

8.1.3. Uporaba računa domaćih pravnih subjekata za provođenje transakcija koje uključuju sredstva za koja postoji sumnja da su stečena na nezakoniti način

Uključivanje domaćih tvrtki bez zaposlenih i bez poslovne imovine u mrežu tvrtki preko čijih se računa evidentiraju višestruki ekonomski odnosno poslovno nelogični i neosnovani transferi novčanih sredstava u višemilijunskim iznosima a koja sredstva se u konačnici podižu u gotovini kako bi se dobio privid legalnog poslovanja i tako prikrio pravi izvor novca koji je pribavljen na nezakonit način (zlouporaba u gospodarskom poslovanju, prijevare, krijumčarenje droge). U najvećem broju takvih slučajeva predmetne tvrtke su registrirane za otkup i prodaju sekundarnih sirovina i trgovinu plemenitim metalima.

8.1.4. Uporaba računa domaćih pravnih subjekata čiji osnivači su strani državljeni za provođenje transakcija povezane sa ulaganjem nezakonito stečenog novca u nekretnine

Pranje novca kroz sektor nekretnina - strani državljeni novac za koji postoji sumnja da je stečen na nezakoniti način u inozemstvu (korupcija, primanje mita) ulažu u kupnju nekretnina u RH. U većini slučajeva nekretnine ne kupuju u svoje ime već u ime pravnih subjekata koje oni ili s njima povezane strane osobe osnivaju u RH a novac kojima kupuju nekretnine na račun poslovnih subjekata doznačen je iz inozemstva, često s računa off shore tvrtki otvorenih u državama sa jakim bankovnom tajnom.

8.1.5. Uporaba računa domaćih fizičkih osoba za provođenje transakcija povezanih s računalnim prijevarama

Domaće fizičke osobe slijedom uputa stranih državljana – organizatora prijevara otvaraju bankovne račune u bankama u RH na koje primaju novac koji je neovlašteno korištenjem malicioznih računalnih programa prenesen sa računa oštećenih fizičkih i pravnih osoba. Manji dio primljenog novca domaće fizičke osobe uzimaju za sebe (njihova provizija) a veći dio po uputama organizatora prijevara transferiraju u inozemstvo (najčešće putem Western Uniona i Moneygrama). Postupajući na naprijed navedeni način domaće fizičke osobe postale su „money mules“ i uvučene su u kriminalne lance pranja novca.

8.2. Trendovi pranja novca

Slijedom konkretnih slučajeva sa sumnjom na pranje novca koje je Ured obrađivao u 2015.g. te uzimajući u obzir i druge faktore koji utječu na trendove pranja novca (kretanja u gospodarstvu, vrsta kriminaliteta i njegovi pojavni oblici, zakonski okvir u području sprječavanja pranja novca,..) za pretpostaviti je da će se nastaviti dosadašnji trendovi pranja novca i to kako slijedi:

- Osobe (fizičke i pravne) koriste gotovinu kao instrument prikrivanja prihoda ili imovine ostvarene kaznenim djelima obzirom da je utvrđivane pravog (nezakonitog) porijekla znatno otežano ukoliko se radi o gotovinskim plaćanjima.
- U lancu tvrtki za porezne prijevare u najvećem broju uključene su novoosnovane tvrtke koje nemaju ni zaposlene niti poslovne prostore (vlastite niti unajmljene) obzirom da su iste odnosno njihovi osnivači/direktori često nedostupni nadzornim tijelima. Analizom je utvrđeno da su naizgled uobičajene kupoprodajne transakcije evidentirane preko njihovih računa u najvećem broju slučajeva povezane s poreznim prijevarama i gubicima za proračun odnosno da su iste provedene isključivo radi stjecanja protupravne imovinske koristi.
- U kriminalne lance pranja novca kako bi se onemogućilo traganje za novcem koji potječe iz kaznenih djela (organizirani kriminal, zlouporaba opojnih droga) uključena je mreža novoosnovanih tvrtki u RH preko čijih računa se evidentiraju plaćanja koja nisu utemeljena na stvarnim isporukama roba/usluga već se radi o fiktivnom prometu roba/usluga kako bi se novac stečen na nezakoniti način ubacio u legalne financijske tokove.
- Korištenje off shore tvrtki za prikrivanje stvarnih vlasnika koji preko računa otvorenih u ime off shore tvrtki (u državama u kojima je „jaka“ bankarska tajna) novac koji je stečen na nezakoniti način ubacuju u legalne poslove (stjecanje poslovnih udjela u pravnim subjektima, kupnja nekretnina, kupnja udjela u investicijskim fondovima, kupnja vrijednosnih papira, i dr.).
- Korištenje informacijskih tehnologija, interneta, e-poslovanja za nezakonite aktivnosti (krađe, utaje, pronevjere, pranje novca,...).

8.3. Procjena tekućih i budućih opasnosti od pranja novca u RH

Polazeći od navedenih zajedničkih karakteristika pojedinih slučajeva te opisanih transakcija proizilaze i procjene tekućih i budućih opasnosti od pranja novca u Republici Hrvatskoj:

- ❖ Ubacivanje gotovine stečene na nezakoniti način u legalne financijske tokove u RH;
- ❖ Zlouporaba Internet i Mobilnog bankarstva za nezakonite aktivnosti u cilju pribavljanja protupravne imovinske koristi (krađa sredstva sa bankovnih računa oštećenih fizičkih /pravnih osoba);
- ❖ Zlouporaba pravnih subjekata registriranih u off shore zonama i nekooperativnim jurisdikcijama u prikrivanju novca stečenog na nezakoniti način te ulaganje istog u legalne poslove u RH.

IX. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA

Rad Ureda, kao i rad drugih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH je pod kontinuiranim i periodičnim procjenama od strane licenciranih međunarodnih eksperata Vijeća Europe, Odbora stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL): u četiri navrata (1999., 2002., 2006. i 2013. godine), kao i stručnjaka Međunarodnog monetarnog fonda, Grupe za financijsku akciju (FATF), Svjetske banke, GRECO (Grupa država protiv korupcije), Europske komisije.

9.1. Četvrti krug evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na provedbu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL, 19.-23. studenog 2012. godine.

9.1.1. Ocjena odbora Vijeća Europe MONEYVAL o radu Ureda

Da Ured uspješno obavlja svoje zadaće potvrđuju i međunarodni procjenitelji kao i ključni pokazatelji o radu Ureda. Odbor Vijeća Europe (MONEYVAL) u svojem konačnom izvješću Četvrtog kruga evaluacije mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u RH iz rujna 2013. godine zaključuje da je Ured za sprječavanje pranja novca, kako u zakonodavnom pogledu tako i u pogledu učinkovitosti, u potpunosti usklađen s međunarodnim standardima (preporuke FATF (Financial Action Task Force)). U izvješću o evaluaciji sustava sprječavanja pranja novca u RH, a vezano za rad Ureda kao hrvatske financijsko obavještajne jedinice evaluatori su konstatirali i sljedeće:

- ❖ **Sva nacionalna tijela i institucije potvrđuju središnju ulogu Ureda za sprječavanje pranja novca u sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u RH;**
- ❖ **Zaposlenici Ureda su profesionalni, dobro obučeni, motivirani i redovito educirani putem unutarnjih i vanjskih oblika edukacije. Ured ima izravan pristup različitim bazama tijela za provedbu zakona te drugim javno dostupnim bazama podataka. Ovo omogućava Uredu da brzo i učinkovito djeluje u provedbi svojih analitičkih funkcija. Ured je aktivan u izgradnji odnosa s obveznicima i u povećanju njihove razine svijesti kroz edukacije i publikacije. Učinkovitost Ureda je povećana u odnosu na situaciju prezentiranu tijekom trećeg kruga evaluacije;**
- ❖ **Visoki broj dostavljenih slučajeva sa sumnjom na pranje novca od strane Ureda nadležnim tijelima na daljnje postupanje, u usporedbi sa brojem otvorenih analitičkih predmeta Ureda, ukazuje na visoku kvalitetu analitičko-obavještajnog rada Ureda;**
- ❖ **Predstavnici DORH-a i MUP-a istaknuli se da su analitički izvještaji Ureda visoke kvalitete i pružaju osnovu za pokretanje istraga;**
- ❖ **Ured ima zadovoljavajuću administrativnu i operativnu neovisnost u svome radu koje su ključne za učinkovito ispunjavanje zadaća propisanih Zakonom i međunarodnim standardima;**
- ❖ **Ured je aktivni član Egmont grupe te se čini da općenito pruža pravodobnu i korisnu pomoć drugim inozemnim uredima i u stanju je razmjenjivati podatke sa svim vrstama financijsko-obavještajnih tijela.**

Naprijed navedeni ključni nalazi potvrđuju, da Ured kao hrvatska financijsko obavještajna jedinica i dalje nastavlja uspješno obavljati svoje zadaće u odnosu na zaključke MONEYVAL iz 3. kruga evaluacije (2008. god.).

9.1.2. Ocjena o zaštiti podataka dostavljenih financijsko-obavještajnoj jedinici

Tijekom evaluacijskog posjeta održanog 19.-23. studenog 2012. godine, međunarodni stručnjaci MONEYVAL-a zaključili su da je hrvatski Ured za sprječavanje pranja novca, zakonodavno i u praktičnoj primjeni, osigurao usklađenost sa esencijalnim kriterijem FATF Preporuka koji propisuje Zaštitu podataka dostavljenih financijsko-obavještajnoj jedinici.

U nastavku slijedi izvod iz Izvješća evaluatora MONEYVAL-a za Republiku Hrvatsku, rujan 2013., a vezano za zaštitu podataka dostavljenih financijsko-obavještajnoj jedinici.

1. *Podaci koje dobije USPN su zaštićeni (označeni kao klasificirani podaci). Sukladno članku 4. stavku 2. ZSPNFT-a, Ured smije koristiti podatke, informacije i dokumentaciju koju je prikupio u skladu sa Zakonom samo u svrhu sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, osim ako nije drugačije propisano.*
2. ***U cilju zaštite podataka i informacija, USPN je uveo mjere tehničke zaštite (protuprovalni alarm, protupožarni alarm, kamere) i fizičke zaštite (stražari). Pristup svim informacijskim sustavima je zaštićen lozinkom. Evaluatori su tijekom posjeta na licu mjesta pregledali sigurne lokacije za pohranu podataka kako u tiskanom tako i u elektroničkom obliku.***
3. *Određeni zaposlenici USPN-a su ovlaštteni za pristup klasificiranim podacima stupnja tajnosti „OGRANIČENO“, „POVJERLJIVO“, „TAJNO“ i „VRLO TAJNO“ te „OGRANIČENO“, „POVJERLJIVO“ i „TAJNO“ za dokumente koje je klasificirala EU i NATO. Stupanj klasifikacije određuje tko ima pristup određenoj kategoriji dokumenata.*
4. *USPN razmjenjuje podatke s drugim državnim tijelima samo na temelju ZSPNFT-a (članak 58., članak 65., itd.).*
5. *Propisi koji uređuju zaštitu podataka USPN-a su:*
  - *Interni pravilnik o povjerljivosti Zakona o sprječavanju pranja novca (na snazi od 14. listopada 2008. do 3. listopada 2012. godine) – predviđa postupke za klasifikaciju podataka, itd.*
  - *Pravilnik o zaštiti povjerljivih informacija, postupanju s dokumentima, zaštitnim mjerama za radno mjesto i dokumente te održavanju reda u USPN-u (na snazi od 18. prosinca 1998. do 1. listopada 2012. godine);*
  - *Pravilnik o korištenju i obvezne mjere zaštite obavještajno-informacijskog sustava USPN-a (na snazi od 19. siječnja 2001. do 1. listopada 2012. godine);*
  - *Pravilnik o povjerljivosti podataka USPN-a, na snazi od 1. listopada 2012. godine;*
  - *Pravilnik o mjerama i postupcima za pristup, rukovanje i spremanje povjerljivih i nepovjerljivih podataka USPN-a, na snazi od 1. listopada 2012. godine;*
  - *Poslovnik USPN-a, na snazi od 1. listopada 2012. godine*
6. ***Nadalje, članak 75. stavak 2. ZSPNFT-a navodi: „Ured ne smije o prikupljenim podacima, informacijama i dokumentaciji niti o postupanju na temelju ovoga Zakona obavijestiti osobe na koje se podaci, informacije i dokumentacija ili postupak odnose, ili treće osobe“.***
7. ***Financijsko-obavještajna jedinica je smještena u Ured koji je fizički odvojen od ostatka ministarstva. Pristup uredu USPN-a je moguć samo sa personaliziranom karticom.***

Tijekom posjeta na licu mjesta evaluatori su dobili opći uvid u funkcioniranje programske opreme (software) koju koristi USPN. Analitičko-obavještajni rad Ureda je razvijen u cilju učinkovitijeg operativnog rada u prevenciji organiziranog kriminala, pranja novca i financiranja terorizma. Tehnička osnova za razvoj analitičkog sustava je najmodernija programska oprema eminentnih američkih i svjetski poznatih proizvođača takve tehnologije (Oracle, Microsoft, i2, Computhink, Quest, Dell i ostali). Prema riječima hrvatskih vlasti, tehnološka nadogradnja analitičkog sustava osigurava veću sigurnost u prikupljanju, veći stupanj automatizma u isporuci i obradi povjerljivih podataka te objedinjavanju podataka iz različitih izvora – baza podataka kako bi se povećao stupanj kvalitete i učinkovitosti analitičkog rada u cilju sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

9.1.3. Preporuke i komentari

Preporuka 26

8. ZSPNFT definira USPN kao nacionalnu jedinicu za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma. Vrijedi istaknuti da su sva tijela potvrdila vodeću ulogu USPN-a u nacionalnom sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.
9. Prema mišljenju evaluatora, USPN ima dovoljno strukturne i operativne nezavisnosti te dovoljno financijskih sredstava što potvrđuje njegovu sposobnost za učinkovito obavljanje brojnih zadaća financijsko-obavještajne jedinice.

Preporuka 30

10. **Hrvatske bi vlasti trebale razmisliti o dodjeli više sredstava objema službama USPN-a kako bi potpomogle boljem obavljanju njihovih zadaća na svim područjima sukladno ZSPNFT-u.**
11. Hrvatske bi vlasti trebale razmisliti o poduzimanju mjera za smanjenje fluktuacije zaposlenika u USPN-u.

9.2. Izvješće neovisnog stručnjaka Europske komisije (Peer Based Mission) o ulozi Ureda kao hrvatske financijsko obavještajne jedinice u borbi protiv korupcije (Poglavlje 23)

Vežano za misiju EK (Peer Based Mission od 22. do 25. siječnja 2013) u vezi poglavlja 23 (suzbijanje korupcije) neovisni stručnjak Europske komisije o ulozi Ureda za sprječavanje pranja novca u suzbijanju korupcije, kao hrvatske financijsko obavještajne jedinice, iznio je sljedeće mišljenje:

- ❖ **Ured za sprječavanje pranja novca kao hrvatska financijsko-obavještajna jedinica nema dovoljno osoblja pa su tako od 34 radnih mjesta predviđenim sistematizacijom popunjena samo 22 dok je 12 radnih mjesta još uvijek nepopunjeno.**
- ❖ **Unatoč tome, Ured kvalitetno obavlja poslove, pokazuje se da su zaposlenici rade vrlo profesionalno, kako u tehničkom, tako i operativnom smislu, da su motivirani, redovito se odazivaju obuci i općenito su vrlo dobro osposobljeni, a rukovodeće osoblje je izvanredno kvalitetno. Neovisni stručnjak Europske komisije bezrezervno zaključuje da RH na ovom području bilježi izvanredan napredak iako je potrebno uložiti još malo napora u usklađivanju s preporukama FATF objavljenima početkom 2012.godine.**

X. PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐENJE RADA UREDA I AKTIVNOSTI DRUGIH SUDIONIKA U SUSTAVU SUZBIJANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH

Obzirom na navedene tipologije/trendove pranja novca u 2015. godini, odnosno obzirom na procjenu tekućih i budućih opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma u RH, te sukladno i preporukama međunarodnih relevantnih tijela, potrebno je:

10.1. Za Ured kao hrvatsku financijsko-obavještajnu jedinicu:

1. osigurati informatičku potporu Uredu uvođenjem u IT sustav Ureda novih računalnih programa te osiguranjem nove informatičke opreme, obzirom na prijetnje koje proizlaze iz korištenja novih tehnologija,
2. osigurati kadrovsko ekipiranje Ureda popunjavanjem slobodnih radnih mjesta inspektora – analitičara,
3. osigurati izobrazbu i specijalizaciju djelatnika Ureda kroz unutarnje i vanjske (uključujući i međunarodne) oblike edukacije,
4. osigurati sredstva za sudjelovanje predstavnika Ureda na plenarnim i regionalnim sastancima Egmont grupe financijsko-obavještajnih jedinica.

10.2. Za druge sudionike iz sustava SPNFT:

1. Provođenje financijskih istraga u predmetima kod kojih postoji sumnja da je ostvarena nezakonita imovinska korist većeg opsega,
2. Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta tijela nadležnih za otkrivanje i sprječavanje kaznenih djela, tijela kaznenog progona te nadzornih tijela Ministarstva financija,
3. Unaprjeđenje suradnje između nadzornih tijela u razmjeni podataka i podizanju kvalitete provođenja nadzora usklađenosti sa SPNFT,
4. Vođenje sveobuhvatne statistike o privremeno i trajno oduzetoj imovinskoj koristi stečenoj kaznenim djelom i međunarodnoj suradnji u predmetima pranja novca,
5. Uspostavljanje odgovarajućeg regulatornog sustava vezano za poslovanje s gotovinom kako bi se smanjio rizik koji proizlazi iz poslovanja s gotovinom,
6. Uspostavljanje odgovarajućeg regulatornog sustava vezano za poslovanje s virtualnim valutama kako bi se smanjio rizik pri uporabi virtualnih valuta (financijski kriminal, pranje novca),

Navedeno je potrebno osigurati od strane svih nadležnih tijela iz sustava sprječavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH radi iznalaženja rješenja za identificirane slabosti u sustavu, a sve u cilju što učinkovitijeg odgovora na prepoznate tipologije/trendove pranja novca odnosno obzirom na tekuće i buduće opasnosti od pranja novca /financiranja terorizma u RH.

ZAKLJUČAK

Polazeći od ocjena u Izvješćima Vijeća Europe (MONEYVAL) o procjeni preventivnog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma u RH, a u okviru toga imajući u vidu i ocjene o učinkovitosti rada Ureda, kao hrvatske financijsko-obavještajne jedinice, proizlazi sljedeći zaključak:

- ❖ RH je uspostavila preventivni model, s vodećom ulogom Ureda, kojim se sprječava zlouporaba korištenja financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma,
- ❖ hrvatski Ured, kao financijsko-obavještajna jedinica, na učinkovit način obavlja svoje zadaće, sukladno Zakonu i međunarodnim standardima, što potvrđuje da je Ured u potpunosti operativan i funkcionalan u svom radu,
- ❖ RH upotrebljava jednake preventivne standarde kao i ostale države članice EU, Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma usklađen je s međunarodnim standardima (stupio je na snagu 01.01.2009.),

U cilju daljnjeg unapređenja rada Ureda, Ured planira, u određenom vremenskom razdoblju realizirati sljedeće projekte:

Naziv projekta	Ciljevi projekta	Status projekta
Projekt izrade Nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u RH u suradnji sa Svjetskom bankom i pripadajućeg Akcijskog plana	Provedba mjera s ciljem učinkovitog smanjenja identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma u RH	Nacionalna procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma u RH i pripadajući Akcijski plan dostavljen je nadležnim tijelima na očitovanje nakon čega će isti biti podneseni na usvajanje Vladi RH.
Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma	Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva sa odredbama 4. Direktive EU 2015/849 EP i Vijeća i preporukama FATF-a	Provedba je u pripremi. Rok za usklađenje je do 01.01.2017.
Ustrojavanje registra stvarnih vlasnika	Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva sa odredbama 4. Direktive EU 2015/849 EP i Vijeća i preporukama FATF-a	Provedba je u pripremi. Rok za usklađenje je do 01.01.2017.
Uvođenje u IT sustav Ureda novih programskih alata (i2 Analyst Notebook, i2 iBridge Designer, i2 iBridge Connectors), te završavanje zastarjele informatičke opreme	Brža i učinkovitija analitičko obavještajna obrada sumnjivih transakcija Jačanje provedbe mjera i standarda informacijske sigurnosti	Provedba je u planu i pripremi. Rok provedbe do kraja 2016.
Uspostava on line komunikacije Ureda sa nadležnim nadzornim tijelima Ministarstva financija (Carinska uprava, Porezna uprava, Financijski inspektorat)	Brža razmjena podataka i dokumentacije	Provedba je u planu. Rok provedbe do kraja 2016.
Popunjavanje sistematiziranih nepopunjenih radnih mjesta inspektorima (analitičarima – 2, putem internog natječaja)	Administrativno i institucionalno jačanje Ureda	Provedba je u planu i pripremi.
Akcijski plan uz Strategiju suzbijanja korupcije vezano za nadležnosti Ureda	Jačanje administrativnih kapaciteta i tehničke opremljenosti Ureda	Provedba je u pripremi. Rok za provedbu je IV kvartal 2016.
Akcijski plan uz Nacionalnu strategiju za prevenciju i suzbijanje terorizma vezano za nadležnosti Ureda	Jačanje sustava sprječavanja financiranja terorizma	Pripreme za provedbu iste su u tijeku.

PREDSTOJNIK UREDA

Ivica Maros

KLASA: 470-00/16-005/1
URBROJ: 513-08-02-1/001-16-2

Dostavljeno:

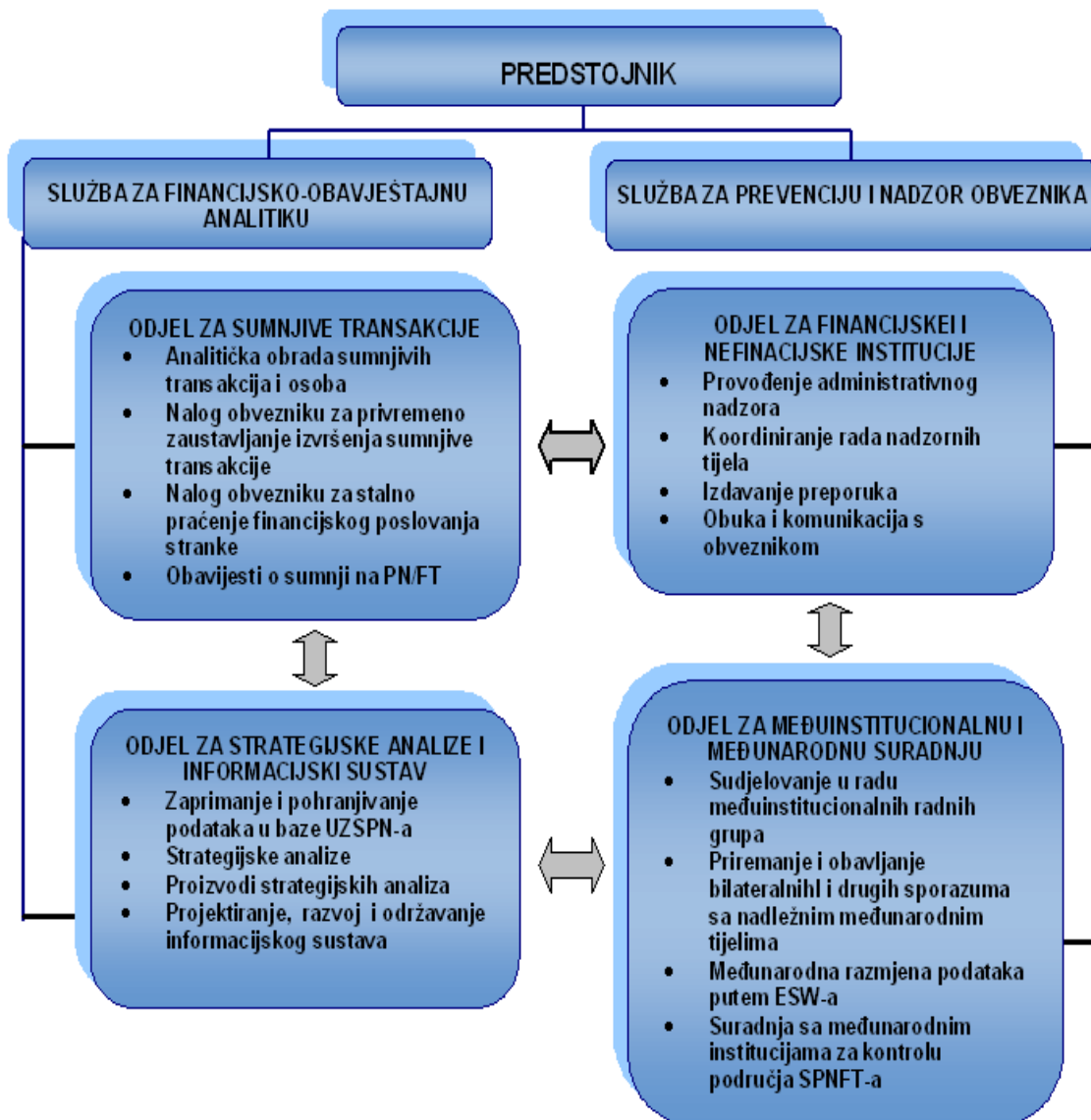
- Vladi RH (1)
- ministru financija (1)
- pismohrana (2)

PRILOZI

- 1. ORGANIZACIJSKA SHEMA UREDA ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA**
- 2. SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA**
- 3. DIJAGRAM ANALITIČKO – OBAVJEŠTAJNOG RADA UREDA**
- 4. PRIKAZ PO KONTINENTIMA MEĐUNARODNE SURADNJE HRVATSKOG UREDA SA STRANIM FINACIJSKO-OBAVJEŠTAJNIM JEDINICAMA**

ORGANIZACIJSKA SHEMA UREDA

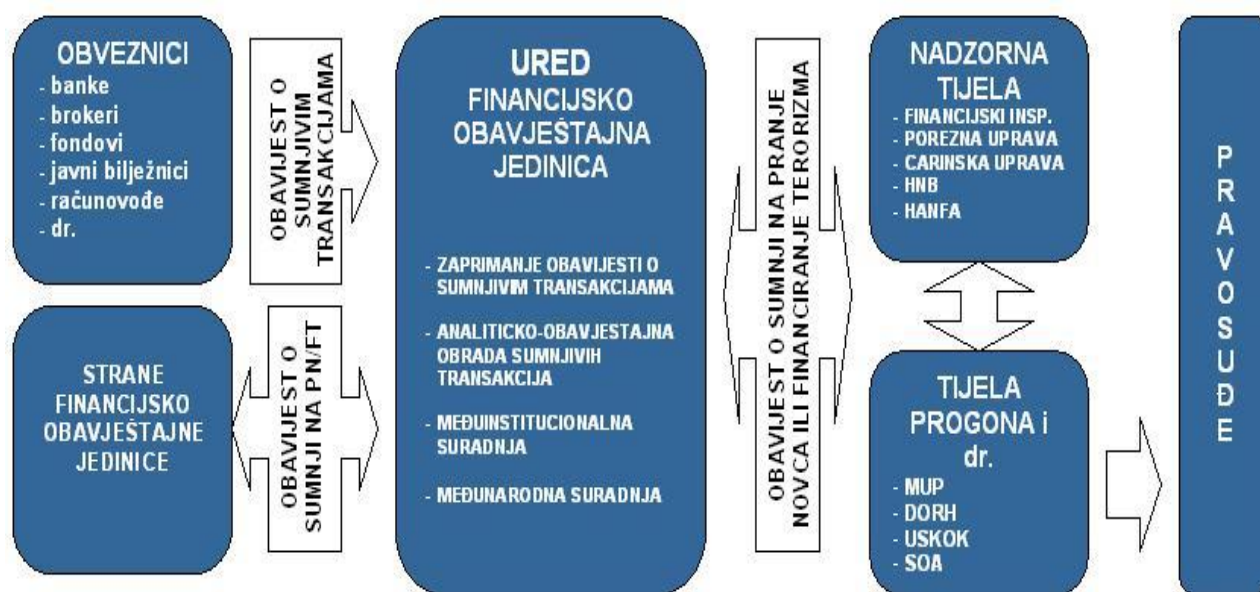

SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH

Pranje novca predstavlja aktivnosti u bankovnom, novčarskom ili drugom poslovanju s ciljem da se prikrije pravi izvor novca, odnosno imovine ili prava priskrbljena novcem za koji se zna da je pribavljen na nezakonit način u zemlji ili inozemstvu.

Nadležna tijela iz sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma su: **tijela prevencije** (banke i drugi obveznici), Ured za sprječavanje pranja novca, **tijela nadzora** (HNB, HANFA, Porezna uprava, Carinska uprava, Financijski inspektorat), **tijela kaznenog progona** (policija, DORH i USKOK), te **pravosuđe** (sudovi).

Slika 1:

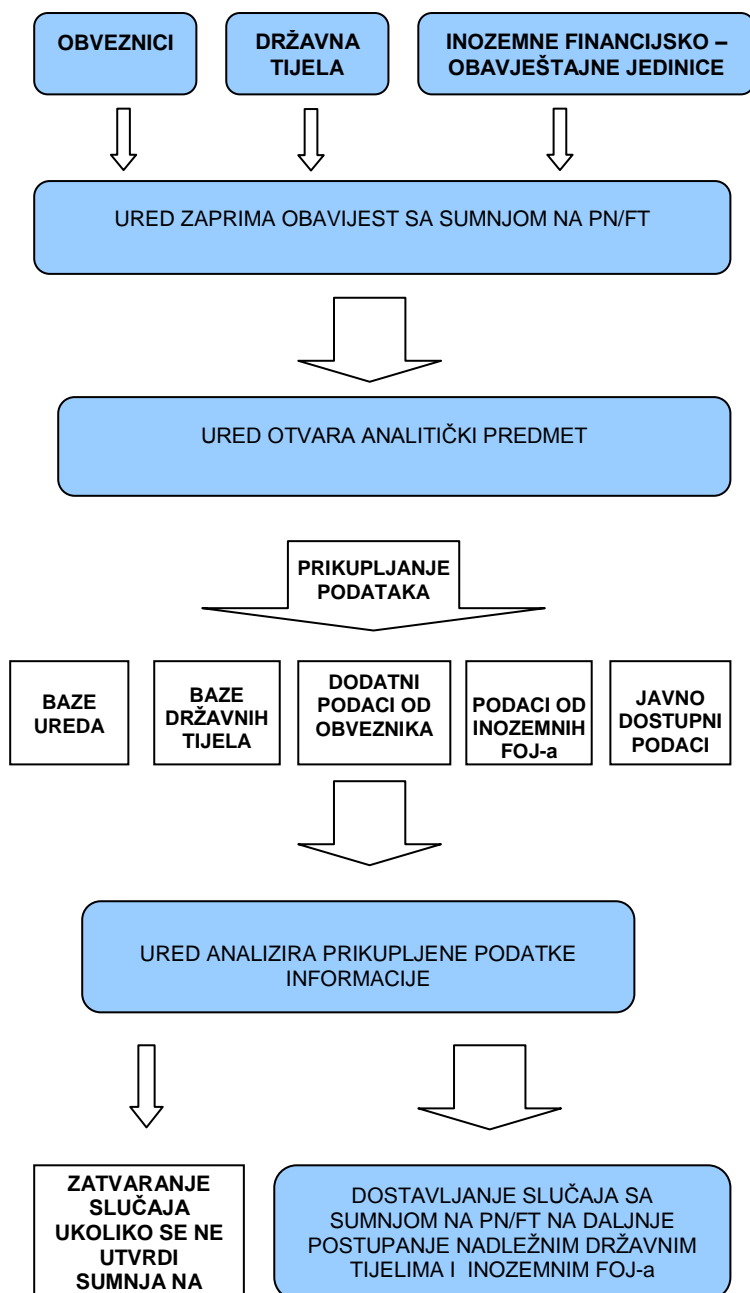
Ključni element preventivnog sustava je obveza banaka i drugih Zakonom određenih obveznika obavješćivati Ured o:

- sumnjivim (gotovinskim i negotovinskim) transakcijama kada banke i drugi obveznici utvrde sumnju na pranje novca i financiranje terorizma bez obzira na visinu transakcije (**režim sumnjivih transakcija**) (čl. 42. Zakona),

Ured kao središnje nacionalno tijelo za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pn/ft **je dio preventivnog sustava**, odnosno posredničko tijelo, s jedne strane, između financijskog i nefinancijskog sektora (banaka i dr.), koji Uredu prijavljuju sumnjive transakcije i tijela progona (policije i odvjetništva), te sudova, s druge strane, kako je prikazano na Slici 1.

Dakle, Ured je samo jedna karika u lancu u sustavu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma koja tek u interaktivnoj suradnji s drugim nadležnim tijelima (DORH, USKOK, MUP, SOA, HNB, HANFA i nadzornim službama Ministarstva financija) i stranim financijsko-obavještajnim jedinicama može u potpunosti dati svoj puni doprinos u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava RH za pranje novca i financiranje terorizma.

DIJAGRAM ANALITIČKO – OBAVJEŠTAJNOG RADA UREDA

Ured može zatražiti dodatne podatke kod nepotpunih obavijesti o sumnji na PN/FT (npr. kada u obavijesti obveznika nisu obrazloženi razlozi za sumnju na PN/FT)

U analitičkom radu Ured koristi interne baze podataka (baza sumnjivih i gotovinskih transakcija, baza carine, baza nekretnina).

Ured ima neposredan pristup bazama Porezne uprave i MUP RH. Ured također može od državnih tijela zatražiti dodatne podatke potrebne za sprječavanje PN/FT.

Ured može od svih obveznika zatražiti dostavljanje dodatnih podataka potrebnih za sprječavanje PN/FT

U okviru analitičkog rada Ured je ovlašten izdati obvezniku nalog za:
 - privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije;
 - stalno praćenje financijskog poslovanja stranke

Ured može stranoj FOJ dostaviti prijedlog za odgodu izvršenja sumnjive transakcije u inozemstvu, kao što može i izdati obvezniku nalog za odgodu izvršenja sumnjive transakcije na temelju prijedloga inozemnog

Nakon završene analitičke obrade, Ured će u slučaju postojanja sumnje na PN/FT dostaviti obavijest nadležnim državnim tijelima ili inozemnim FOJ

Ured će obveznicima koji su prijavili STR dostaviti povratnu informaciju o postupanju po zaprimljenim STR (osim ako bi to štetilo daljnjem tijeku postupka)

PRIKAZ MEĐUNARODNE SURADNJE PO KONTINENTIMA HRVATSKOG UREDA SA INOZEMNIM FINANCIJSKO-OBAVJEŠTAJNIM JEDINICAMA (FOJ) U 2015. GODINI

FINANCIJSKO – OBAVJEŠTAJNE JEDINICE IZ EUROPE				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU ALBANIA		1	1	2
FIU AUSTRIA	10	12	1	12
FIU AZERBAIJAN			1	1
FIU BELARUS	1	2	1	1
FIU BELGIUM	2	2		4
FIU BOSNA I HERCEGOVINA	4	33	19	34
FIU BULGARIA	3	7	2	5
FIU CYPRUS	7	8		10
FIU CZECH REPUBLIC	3	10	2	13
FIU DENMARK		1	1	1
FIU ESTONIA	2	2		2
FIU FRANCE	2	7	2	8
FIU GERMANY	9	21	7	29
FIU GIBRALTAR	2	2		1
FIU HUNGARY	2	10	3	14
FIU IRELAND	1	2		1
FIU ISLE OF MAN		2	2	3
FIU ITALY	27	108	3	136
FIU KAZAKHSTAN		1	1	1
FIU KOSOVO			1	1
FIU LATVIA				1
FIU LIECHTENSTEIN	6	6		9
FIU LITHUANIA			1	1
FIU LUXEMBOURG	2	10	5	9
FIU MACEDONIA		3	2	3
FIU MALTA	1	2	2	5
FIU MOLDOVA		1	1	1
FIU MONACO	2	2		2
FIU MONTENEGRO	1	4	1	3
FIU NETHERLANDS	8	20	14	30
FIU POLAND	1	1		3
FIU ROMANIA	3	6		6
FIU RUSSIA	5	19	3	26
FIU SAN MARINO				1
FIU SERBIA	5	12	8	18
FIU SLOVAKIA	3	7	2	8
FIU SLOVENIA	22	108	33	112
FIU SPAIN	6	8		9
FIU SWITZERLAND	13	23	4	25
FIU TURKEY	2	3		2
FIU UKRAINE	2	6	2	8
FIU UNITED KINGDOM	11	20	5	19

AMERIKA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU ANGUILLA				1
FIU ARGENTINA		1		
FIU BELIZE	5	12		
FIU BERMUDA		1		
FIU BRITISH VIRGIN ISLANDS	2	2		7
FIU CAYMAN ISLANDS	1	3	1	3
FIU GUATEMALA		1	2	2
FIU PANAMA	6	8		6
FIU ST.VINCENT I GRENADINI	1	2		1
FIU UNITED STATES	7	16	6	25
FIU VENEZUELA	2	2		3

AFRIKA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU EGYPT	1	1		
FIU SEYCHELLES	1	1		1

AZIJA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU HONG KONG	3	3		3
FIU KYRGYZ STAN		1		1
FIU LEBANON		1	1	1
FIU PHILIPPINES		1	1	2
FIU SAUDI ARABIA	1	1		3
FIU SINGAPORE	2	2		2
FIU TAIWAN		1	1	1
FIU UNITED ARAB EMIRATES	2	2		3

OCEANIJA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU AUSTRALIA		4		6
FIU NEW ZELAND		1	2	2